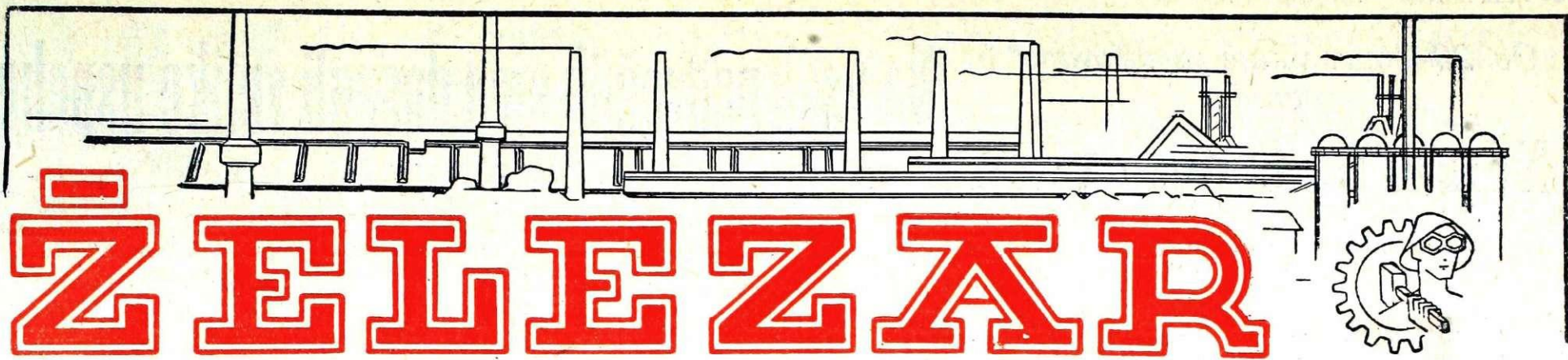

JESENICE, 23. MARCA 1961

6. ŠTEVILKA

LETNIK III

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA ŽELEZARNE JESENICE

Sprejet je zaključni račun za leto 1960

Centralni delavski svet je na 11. rednem zasedanju potrdil zaključni račun podjetja - Poročilo glavnega direktorja ing. Matevža Hafnerja o zaključnem računu za leto 1960 objavljamo v celoti

Zaključni račun za leto 1960 je važen mejnik v razvoju Železarne Jesenice iz štirih vzrokov, in to:

1. Izpolnitev perspektivnega načrta 1957-1961 v štirih letih.
2. Uvajanje kompleksnega nagrajevanja po ekonomskih enotah.
3. Sprememba gospodarskih instrumentov oziroma sistema delitve dohodkov v 1961. letu.
4. Začetek rekonstrukcije Železarne Jesenice, za katero bo 1960. leto vzeto kot bazno leto.

Zaradi tega smo članom delavskega sveta predložili zaključni račun v neskrajšani obliki in bo vsakomur mogoče, da se bo v prihodnjih letih, pri analizah našega nadaljnjega napredka v gospodarjenju in razvoju, lahko oslonil na njega.

Ad 1.
Perspektivni načrt za dobo 1957 do 1961 smo v pogledu realizacije, ki je bila predvidena v višini 31,0 milijard, dosegli že 20. decembra 1960. leta kljub temu, da so bile predvidene investicije izvršene samo približno 80 odstotno, ker ni bila postavljena nova električna, ki je bila planirana v tem obdobju in niso bile dovršene investicije kot: čiščenje plina, Velox kotla in druge. Produktivnost se je povečala v obdobju 1957 do 1961 takole:

	1957	1960	Indeks
skupna proizvodnja	52,6 kg/h/moža	60,6 kg/h/m	115
blagovna proizvodnja	13,5 kg/h/moža	15,4 kg/h/m	114
surovo jeklo	40,4 t/m/leto	47,3 t/m/leto	117

Povprečno povečanje produktivnosti v preteklih štirih letih znaša 4 odstotke.

Ad 2.
Uvajanje kompleksnega nagrajevanja po enoti izdelka je odkrilo rezerve v proizvodnji in v proizvodnih stroških. Z malenkostnim povečanjem skupno plačanih delovnih ur (1,3 %) smo povečali vrednost naše skupne proizvodnje za 3,9 milijard dinarjev, ali za 7,4 %. — Vrednost realizacije pa za 6,7 %. Poleg tega kaže najstrožja analiza znižanja stroškov proizvodnje po zaslugi kolektiva ekonomskih enot prihranek od preko 100 milijonov dinarjev. Po drugi strani pa je tako izboljšanje gospodarjenja in produktivnosti omogočilo kolektivu povečanje bruto osebnih dohodkov za približno 16,9 %.

Ad 3. in 4.
Leto 1960 bo v bodoče primerjava za rezultate, ki jih bo doseglo naše podjetje na osnovi novega načina delitve dohodka, ki končno opušča minimalni osebni dohodek kot osnovo delitve in v večji meri upošteva boljše gospodarjenje in večjo produktivnost opredmetenega in živega dela podjetja. Manjše težave in nepopolnosti, kot so: še vedno prenizka stopnja amortizacije, posebna obdavčitev podjetij z večjo profitno stopnjo in drugo, nas ne sme motiti, da ne bi ocenili teh sprememb kot velik napredek. Prav tako pa se bo povečanje rentabilnosti našega podjetja z rekonstrukcijami vedno primerjalo z letom 1960.

K zaključnemu računu 1960 bi pa dal naslednje pripombe:

1. Bilančna vsota 43,8 milijard se je povečala za 7 % od bilančne vsote 1959. leta v višini 40,7 milijard. 2. Zunanja realizacija, ki je bila planirana v višini 33.070 milijonov in zaradi znižanja cene beli pločevini popravljena na 32.785 milijonov, je bila izvršena z 32.886 milijoni ali nekaj več kot 100 %. Skupna realizacija s prodajo trgovskega blaga in porabo lastnih izdelkov pa znaša 38.006 milijonov, kar predstavlja napram 35.009 milijonom povečanje za 8,5 %.

3. Stanje osnovnih sredstev se je tudi v 1960. letu sicer v absolutnem iznosu dvignilo na 36.494 milijonov, toda dotrajanost železarne se je povečala na 50,1 %. Stvarna dotrajanost pa je še mnogo večja in to preko 70 %, ker so bili v zadnjih 6 letih odpisi s stopnjo 3,3 % manjši od dejanske letne obrabe. V izdelavi imamo za 901 milijonov osn. sredstev, kar je enako kot v lanskem zaključnem računu.

4. Od sklada za amortizacijo imamo blokiranih 4.410 milijonov din ter pričakujemo, da se bo te dni določil način likvidacije teh sredstev. Upamo, da bomo lahko odplačali skoro vse naše dolge za osn. in obratna sredstva in se tako rešili anuitet, kar bo pomenilo olajšanje nezadostnih zalog surovega železa, — nezadostna dobava elektrotjekla iz Nikšiča tako po količini kot po kvalitnem asortimanu, — nezadostna gotovost v vložku za valjarne in s tem v zvezi težave pri premiranju. Težave zaradi neplačevanja naročnikov v programiranju. Ozka grla v ogrevnih in žarilnih pečeh;

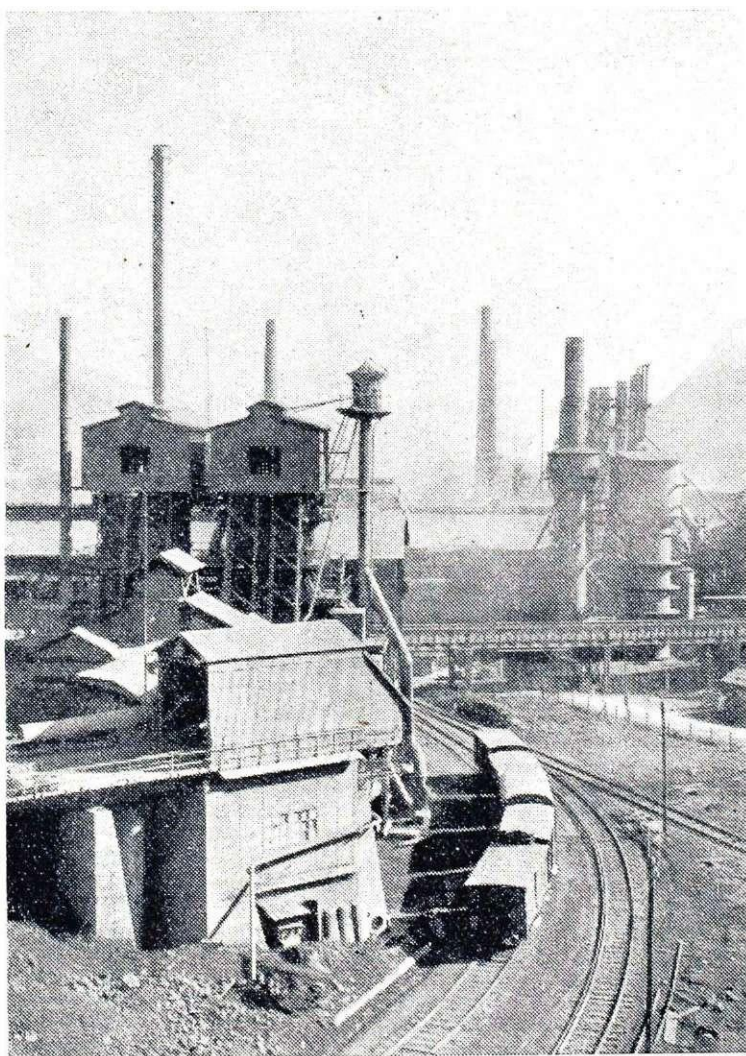
5. Vse leto so bile težave z obratnimi sredstvi, katere je NB obdržala na višini 30. aprila 1960, to je v trenutku, ko smo mi imeli najmanj namenskih kreditov. Povečanje salda kupcev ni bilo mogoče do konca leta bistveno znižati ter so kupci s povprečjem 4.450 milijonov za 2.600 milijonov preko normativu, ki nam ga je odobrila Narodna banka. Dobili smo namenski kredit za surovine in uvoz v višini 1.274 milijonov. Vprašanje vračanja tega kredita še ni rešeno, toda 150 milijonov smo ga že vrnili.

6. Prodaja je imela težave z nevsklajenostjo med delitvijo naših izdelkov, minimalnih količin in plačilno sposobnostjo kupcev. Koncem leta je bilo neizpolnjenih naročil za 9.810 ton napram 12.100 ton v letu 1959. Povprečna dosežena cena je bila 136,2 din proti 135,1 v letu 1959, toda za 3,1 din izpod planirane v letu 1960.

7. Nabava ni imela posebne problematike, razen velikih zalog uvoznega koksa in pa neustrezne dinamike dodeljevanja deviz. 8. Proizvodnjo v 1960. letu v glavnem karakterizirajo: — relativno visoka poraba koksa na tono surovega železa, — dober količinski rezultat dela v martinarni z občasnimi težavami

nezadostnih zalog surovega železa, — nezadostna dobava elektrotjekla iz Nikšiča tako po količini kot po kvalitnem asortimanu,

— nezadostna gotovost v vložku za valjarne in s tem v zvezi težave pri premiranju. Težave zaradi neplačevanja naročnikov v programiranju. Ozka grla v ogrevnih in žarilnih pečeh;

Delovni dan na Jesenicah

— težave pri začetku proizvodnje na Siemagu v hladni valjarni, zaradi loma in nezadostne količine delovnih valjev. Kvalitetne težave z belo pločevino in z rezervnimi deli za strojne naprave;

— kritično stanje žarilnih kapacitet v hladni valjarni in žičarni z ozirom na forsirano koriščenje; — skrajšanje remontov z boljšo organizacijo in prizadevanjem strojno-energetskih obratov; — povečanje storilnosti v odnosu na 1959. leto

	za	%
	kg/h/moža	
topilnice	8,2	2,7
valjarne	17,8	10,7
predelovalni obrati	8,4	7,5

— boljše izkoriščanje zmogljivosti in koledarskega časa; — odstotek nezgod se je v odno-

su na 1959. leto nekoliko znižal, toda število izgubljenih dni je ostalo s 16.432 dnevi skoraj enako. Za zaščito in varnost smo porabili 214 milijonov dinarjev;

— skupno število nadur, vključno nedeljskih, se je povečalo za 6,4 %. Kontrolo nadur bo treba poostriiti in so že ukrenili vse potrebno.

9. Proizvodni stroški so se povečali za 6,46, pri povečani prodaji za 6,69 %. Medtem pa so posamezne postavke zelo različne, in sicer: materialni stroški so se povečali za 13,7 %, prispevki (vključno obresti na osnovna sredstva in obresti na obratna sredstva) so se zmanjšali za

Kompleksno nagrajevanje je v povprečju povečalo prejemke po tarifnem pravilniku, normah in premijah za 18,1 %, na golo tarifno postavko pa ustrezno več.

11. Dohodek in njegova delitev

	milij.	1960/59 %
dohodek	10.770	110,57
zveza	5.148	111,12
OLO in ObLO	468	103,77
stanovanjski prisp.	141	—
podjetje	5.013	107,65
osebni dohodek	3.893	112,09
rezervni sklad	171	45,25
rezervni skladi	34	167,00
skupni	1.014	100,84

Povečan odnos osebnih dohodkov in skladov v korist prvih ima vzrok v dodatnem socialnem prispevku, sredstvih za četrti obrok in pa posebni udeležbi, ki je nastopila zaradi povečane proizvodnosti.

Od pokazateljev bi omenil naslednje v odnosu na 1959. leto:

realizacija	= 104,84 %
vložena sredstva	
dohodek	= 108,67 %
vložena sredstva	
dohodek	= 106,8 %
na zaposlenega	
realizacija	= 110,36 %
na zaposlenega	

Sodim, da ti štirje podatki dovolj ponazorjujejo napredek v rentabilnosti podjetja in, da se pri teh naporih kolektiva za izboljšanje svojega gospodarstva ni treba čuditi, če ima naše podjetje tako imenovano profitno stopnjo nad povprečjem ostalih železarn. To pa nas ne sme zadovoljiti, temveč je treba prekoračiti mejnike leta 1960 in začeti težko delo rekonstrukcije, ki nam bo prinesla nadaljnje povečanje proizvodnje, proizvodnosti in rentabilnosti.

POSVET MLADIH METALURGOV IN KOVINARJEV

Mladinski komite Železarne Jesenice bo 25. in 26. marca organiziral posvet mladih metalurgov in kovinarjev. Tega posveta se bodo udeležili delegati iz vseh tovrstnih podjetij v Sloveniji. Prvi posvet so imeli 1955. leta na Jesenicah, drugi pa je bil 1958. leta v Mariboru. Tako bodo imeli letos mladinski predstavniki teh podjetij že tretje zborovanje po vojni. Člani pripravljalnega odbora so obiskali mladinske organizacije v nekaterih podjetjih in imeli z njimi razgovore. Iz teh razgovorov bodo sestavili glavni referat in koreferate, v katerih bo zajeta vsa dejavnost, oziroma problematika mladinskih organizacij po podjetjih. Naprej bodo imeli plenarno zasedanje, nato pa bodo delegati razdeljeni v naslednje komisije:

- organizacijsko - kadrovske,
- komisijo za samoupravljanje,
- komisijo za klub mladih proizvajalcev.

Vprašalnik — ki so ga člani pripravljalnega odbora sestavili in poslali mladinskim predstavnikom podjetij za ta posvet — zajema glavne teme, za katere se morajo delegati dobro pripraviti, tako da bo diskusija čim plodnejša.

	%
NK	32,8
PK	27,6
KV	23,2
VK	23,7
NS	21,8
SS	19,8
VS	17,2

Ob 20-letnici vstaje jugoslovanskih narodov

Nemci na Črnem vrhu niso uspeli

Po decembrski vstaji na Gorenjskem in herojski Dražgoški bibliki so si Nemci zadali nalogo, da nas morajo uničiti še pred pomladjo. Pri tem so računali na sneg in sledi. — Kočo nad Zabreznisko planino smo morali dne 20. februarja 1942 zapustiti zaradi nenadnega napada. Še isti dan je morala maloštevilna jese-niška četa sprejeti borbo z močno skupino vrh Stola. Ker je bilo območje pod Stolom tudi v naslednjih dneh stalno kontrolirano, so nas razmere prisilile, da smo se umaknili prav nad Jesenice. Utaborili smo se na Valjavčevem routu pod Črnim vrhom.

Na jesenicah je prav v tem času prišlo do številnih aretacij, ki so jih organizirali gestapovci. Delo OF je znatno opesalo. Obračali smo se le na nekatere najboljše aktiviste. Stalnih stikov nismo mogli vzdrževati, ker smo zelo pogosto menjali bivališče. Ker so bile prehranjevalne zveze koncentrirane na Javornike, je bila slabša preskrba s hrano, zato smo se morali tudi glede oskrbe s hrano osamosvojiti.

Odločili smo se za prehranjevalno akcijo v Plavškem routu. — Kmet Markelj nas je sprejel še kar z razumevanjem. Dejal je: »Fantje, tudi jaz sem bil soldat tam v Karpatih. Vojška vedno vzame tam, kjer je kaj vzeti. Kar založite se.« Mlajša hčanka, ki ji je bilo menda všeč, da je prvič videla »gošarje«, pa se je posalila, ko so borci izpraznili že drugo dežo zabele: »Kaj ko bi vzeli še nekaj repe, da bo kaj za zabeliti.« V taborišče smo se vrnili s polnimi nahrbtniki. S tem smo tudi Nemcem povedali, da smo nekeje nad Jesenicami.

Že naslednji dan nas je stražar obvestil, da se pomika preko Španovega vrha močna nemška kolona. Komandir nas je opozoril na previdnost in tišino. Stražo smo podvojili. Kuharji so morali pogasiti ogenj. — Četa je bila v pripravljenosti. Ali so nas Nemci opazili? Komandir Polde je bil pred odločitvijo: ali se umaknemo ali pa ostanemo. Nov premik pomeni nove sledi. Kaj, če bi ostali in v jutranjih urah podvojili stražo. Borci, ki so zadnje noči prespali na seniku, si niso želeli premika in so na komandirjevo odločitev pristali.

Dne 19. marca 1942 zjutraj. Noč je bila temna in mrzla. — Stražar Frank je tiščal roke globoko v žepe in prisluškoval. Svojim ušesom ni verjel. Zbudil je tovariša, ki je bil določen za dopolnilno stražo: »Pridi in preveri, zdi se mi, da slišim kolono smučarjev.«

Borci so hitro, kot je bilo v takih priložnostih v navadi, privezali odeje na svoje nahrbtnike in že se je četa izgubila v bližnjem gozdiču. Pri seniku pa se je že pojavila kolona nemških smučarjev, ki je z žepnimi svetilkami osvetljevala gazi. Četa se je borbi izmikala. Debela snežna odeja je nudila slabe obrambne pogoje. Smer umika je bila določena proti Jesenicam, da bi v nižji legi na kopnih zamešali sledi. — Zborna mesto je bilo določeno na Kalvariji.

Na poti, ki gre skozi Sedem grabnov, je bil določen manjši počitek. Skupina na čelu je iskala kopnino,

da bo s poti brez sledi nadaljevala umik v Mirco. Skupina na začetku pa je maskirala sled, ki jo je kolona pustila pri prehodu potoka. — Ob tem pa se je približala nova nemška kolona. Borci na začetku so mislili, da je to skupina, ki je maskirala gaz. Nemci so se tako približali četi le za meter oddaljenosti in z znaki razpoznavanja ugotovljali, kdo smo. Borec na začetku je udaril Nemcu po cevi brzostrelke, ki je bila naperjena vanj. Padel je prvi rafal. Po trenutni tišini se je pričelo streljanje vsehprek. Streljanje je bilo opozorilo tudi za Nemce, ki so prej obkoljevali senik. Kazalo je, da za četo ne bo izhoda. Toda partizani, žilavi in vztrajni, so se izvili iz obroča tudi to pot. Razdelili so se v tri manjše grupe in preden se je povsem zdanilo, so borci že opazovali Nemce z drugega hriba. Sledi je bilo možno zvesti le preko kopnih jas ali hoje po vodi.

Nemci so ves dan pregledovali teren. Z mrakom so se vračali brez pravega uspeha. Borci so zapustili svoje zaklone in se vračali na zborna mesto. Na razpoju sta se sešli dve skupini. Tovariš Slovenko je opiral ranjenega Viktorja. Bil je ranjen v obe nogi. Ves dan sta prečepela pod skalnatim previsom ob vodi, nedaleč od mesta, kjer je bil spopad. Bolničar France ga je zasilno obvezal.

Skupina se je nato previdno pomikala proti zbornemu mestu. Naenkrat odjekne v noč rafal mitraljeza. To nam je dalo slutiti, da je zborna mesto izdano. Mislili smo, da je ena naših skupin padla v pomovno zasedo. Pozneje smo zvedeli, da so si jo Nemci tam sami zagodli. Partizanom so postavili zasedo, pri tem pa so se preslišali v znanih razpoznavanju in udarili po lastni patrli. Seveda so jih morali nekaj tudi odnesti in pokopati. — Kljub temu pa so nemški letaki pisali, da so pobiti vsi »banditi«!

Naslednji dan smo dobili sporočilo, da je bil v borbi ujet borec S.V. Ta je pozabil na partizansko prisego in izdal Nemcem zborna mesto na Kalvariji. — Pozneje je Nemce celo vodil za partizani. — Srečnemu slučaju je pripisati, da so Nemci »zmlatili« tam svoje in da se skupine nato niso prebijale na zborna mesto.

Ko se je četa nekaj dni za tem zbrala, smo si imeli dovolj povedati. Ena skupina se je prebila na Mežakelj. Druga se je prebila na Koroško in se utaborila v Nemški koči, omenovani Annahütte za Ke-po. Skupina, ki se je kretala z ranjenim Viktorjem, je tega oddala na zdravljenje k bratu Jožetu. Preostalih 7 borcev si je izbralo zelo tvegano bivalje. Utaborili so se ob Savi v strugah pod Koroško Belo, kjer je zdaj vodni rezervoar HC Moste. Nemci so divjali, kontrolirali izpraznjeni teren ter požigali senike.

Iz terenskih novic smo zvedeli še, da je tudi to hajko pripravil takratni nemški župan — nemčur Karel Luckmann in v njej tudi sam sodeloval. S tem si je Luckmann sam podpisal smrtno obsodbo. — Dne 17. aprila 1942 ga je doletela zasluzena kazen.

Slovenko in Živan

Na vseh področjih smo dosegli velike uspehe

V petek, 17. marca je bila v prostorih Delavskega doma pri Jelenju 13. redna letna konferenca sindikalne organizacije Železarne Jesenice, ki so se je poleg izvoljenih delegatov udeležili številni gostje in sicer predsednik Sindikata rudarjev, metalurgov in kemikov Slovenije, tov. Jože Plevnik, sekretar Glavnega odbora Sindikata RMK ter zvezni poslanec, tov. Franc Talar, predsednik ObLO Jesenice, tov. Franc Treven, predsednik ObSS, tov. Stefan Nemeč, sekretar ZKS Jesenice, tov. Ivko Saksida, zastopnik železarne, direktor gospodarsko računovodskega sektorja, tov. Stanko Ravnik ter številni gostje — predstavniki metalurških in rudarskih podjetij v Sloveniji in ostalih republik.

V nadaljevanju objavljamo izvlečke iz poročila, ki ga je podal predsednik IO sindikata, tov. Polde Lomovšek.

Razumljivo je, da je delo sindikalne organizacije v tako velikem kolektivu, kakor je naš, pestro in razgibano. Zaradi tega so pomembne tudi redne letne skupščine sindikalne podružnice, na katerih obravnavajo najbolj važne probleme za določeno obdobje.

V minulem letu sta bila v ospredju dva problema, ki sta tudi v poročilu predsednika, tov. Lomovška, zelo obširno obravnavana. V letu 1960, ko smo praznovali 10. obletnico delavskega upravljanja, smo napravili velik korak naprej s tem, da smo se odločili za decentralizacijo teh organov. Ne bo odveč, če še enkrat zapišemo, da smo pri ekonomskih enotah ustanovili obratne delavske svete, katerim pa smo dali v zadnjem času tudi določeno materialno osnovo. Centralni delavski svet je na enem svojih zadnjih zasedanj sprejel sklep, da bodo ODS ekonomskih enot razpolagali z amortizacijskim skladom za namen javo osnovnih sredstev v višini 20 odstotkov in s celotnim skladom amortizacije za vzdrževanje, kar predstavlja 1 milijardo 500 milijonov dinarjev. Z delovanjem materialne osnove pa nastane vprašanje, kako doseči namen, da bi čim več delavcev sodelovalo pri delu organov delavskega upravljanja, ki imajo zdaj mnogo večjo nalogo. Zaradi tega tudi sindikalna organizacija predlaga, da ustanovimo v posameznih obratih zbere proizvajalcev, kjer bo proizvajalcem omogočeno sodelovanje. Proizvajalci bodo lahko tudi v večji meri sodelovali pri odločanju o važnih zadevah kot člani komisij pri obratnih delavskih svetih. Vse to pomeni, da razvoj delavskega upravljanja in sami proizvodni odnosi terjajo nadaljnjo decentralizacijo. Zbere proizvajalcev v obratih bomo ustanovili brez sleherne bojazni, kajti prepričani smo, da naši delavci niso samo dobri proizvajalci, ampak tudi dobri upravljavci z bogatimi izkušnjami zadnjih desetih let na področju delavskega upravljanja.

**KVALITETNA PROIZVODNJA
ZAHTEVA STROKOVNO
SPOSOBNE DELAVCE**

Med najbolj važne sklepe, ki jih je v lanskem letu sprejel centralni delavski svet na svojih zasedanjih v lanskem letu, prištevamo tudi sklep o ustanovitvi Železarskega izobraževalnega centra. O nalogah Centra smo že večkrat pisali, zato jih ne bomo ponovno naštevali, zadostuje naj, če poudarimo, da bo ta Center skrbel za strokovno izobraževanje delavcev, ki nimajo izobrazbe za opravljanje določenih nalog. Naloge, ki so postavljene pred Izobraževalni center v naši železarni, so toliko večje in pomembnejše, ker sodobni način proizvodnje ter uvajanje avtomatizacije in novi družbeni in ekonomski odnosi zahtevajo od proizvajalcev več strokovnega znanja in odgovornosti. Center naj zato postane visoko kvalitetna ustanova za izobraževanje delavcev na delovnih mestih. Seveda Železarski izobraževalni center svojo nalogo že opravlja v okviru danih možnosti, podjetje pa štipendira izven delovnega razmerja 61 studentov na raznih fakultetah ter 21 dijakov na srednjih strokovnih šolah, 51 dijakov pa se usposablja za višje poklice na raznih višjih in

srednjih šolah. V okviru Delavske univerze na Jesenicah izpopolnjuje svoje znanje tujih jezikov, stenografije in splošne administracije 61 članov našega kolektiva.

**DRUŽBENEMU STANDARDU
VEČJO POZORNOST**

Ce bomo hoteli družbeni standard na Jesenicah še izboljšati, kar bo nedvomno v prid delovnim ljudem, potem bomo morali vložiti v ta namen še več denarnih sredstev kot doslej. Sicer je bilo v zadnjih povojnih letih iz sredstev podjetja zgrajenih 636 družinskih stanovanj in 54 garsonjer, kljub temu pa je še vedno 650 prosilcev za stanovanja, od teh pa je 414 pripravljenih, da v tej ali oni obliki pomagajo pri hitrejši gradnji stanovanj. V svojem poročilu je tovariš predsednik omenil, da bi zaradi pomanjkanja sredstev morali celo ustaviti dela pri gradnji stanovanjskih blokov na Plavžu. Spričo takšne situacije bo treba pohiteti z razpisom natečaja, ker bomo na ta način vsaj do neke mere zagotovili potrebna sredstva za nadaljevanje gradbenih del na Plavžu, prosilec, ki težko čakajo vselitve v nova stanovanja, pa bomo izpolnili želje in pričakovanja.

**IZ ORGANIZACIJSKEGA
POROČILA**

Naše bralce bodo gotovo zanimali nekateri statistični podatki o delu naše sindikalne organizacije. V okviru naše sindikalne podružnice deluje pet sindikalnih podružnic pri ekonomskih enotah ter 27 sindikalnih odborov. V sindikalni organizaciji je vključenih 6988 članov in le 54 članov kolektiva ni organiziranih, kar predstavlja zelo majhen odstotek. Sindikalna organizacija posveča veliko pozornost izplačevanju samopomoči družinam smrtno ponesrečenih delavcev. V ta namen je bilo v zadnjem obdobju izplačanih iz tega sklada 140.000 din. Se posebej je treba pohvaliti obrat maritarno, kjer imajo organizirano samopomoč tudi v okviru svojega obrata.

Našim bralcem smo posredovali samo nekaj izvlečkov iz obširnega poročila, s katerim so se na redni letni skupščini seznanili delegati in gostje, v prihodnji številki pa bomo objavili bolj podrobno sam potek skupščine in izvlečke iz razprav delegatov in gostov.

V. kongres SZDL Slovenije

Skoraj vsi delovni ljudje Slovenije so v dneh 7., 8. in 9. marca prebirali časopise, poslušali radio, gledali televizijo in na ta način z zanimanjem spremljali potek V. kongresa na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani. Na kongresu je bilo 700 delegatov in gostov iz vseh krajev naše republike. Iz jeseške občine nas je bilo 11 delegatov.

Ko smo prispeli v Ljubljano, so nas vsepovsod pozdravljale zastave in razni napisi v počastitev tega kongresa. — Tako je vsak delegat že ob svojem prihodu dobil prijeten občutek. Plenarno zasedanje delegatov je bilo 7. marca dopoldne v glavni dvorani Gospodarskega razstavišča, s katerim je kongres pričel z delom. — Po volitvah v delovno predsedstvo in v ostale organe kongresa nas je pozdravil v imenu Socialistične zveze Jugoslavije tovariš Svetozar Vukmanović-Tempo. Nato je predsednik tovariš Miha Marinko prebral svoj obširen referat: »O nekaterih aktualnih nalogah Socialistične zveze Slovenije.« Tovariš Marinko je v referatu posvetil veliko pozornosti našemu gospodarstvu in uveljavljanju sodobnega delavca v proizvodnji. Iz številnih podatkov, ki jih je predsednik tovariš Marinko v referatu prikazal, je razvidno, da se je Jugoslavija s svojim gospodarskim razvojem uvrstila med prve države na svetu, saj je porasla udeležba socialističnega sektorja v skupni proizvodnji leta 1953 na 82,2%, leta 1960 86,2%, leta 1965 pa bo 90%. Pri vsem tem gospodarskem razvoju moramo polagati še več pozornosti za uveljavljanje položaja proizvajalca na delovnem mestu in v družbenem življenju. To je še prav posebno važno v času, ko vedno bolj opuščamo postopek administrativnega samoupravljanja in postaja vloga proizvajalca vedno večja. Tako je predsednik Marinko obširno začrtal pot k nadaljnjemu napredku delovnega človeka.

Po plenarnem zasedanju je kongres nadaljeval z delom v komisijah. V komisijah smo dva dni podrobno razpravljali o določenih problemih in postavili sklepe za prihodnje delo. Iz naše občine sta razpravljala dva delegata, tovariš Tušar z Javornika in tovarišica Pavla Kodre iz Hrušice. Zadnji dan kongresa smo se delegati iz vseh komisij zbrali in skupaj postavili program za nadaljnje delo Socialistične zveze. Na kongresu smo sprejeli resolucijo, ki bo služila kot napotek za akcijo osnovnim organizacijam SZDL, izvoljen pa je bil tudi nov glavni odbor s predsednico tovarišico Vido Tomšičevo.

Jože Vindišar

Važnejši sklepi 11. rednega zasedanja CDS

Na 11. rednem zasedanju je CDS razpravljal predvsem o sklepnem računu za leto 1960, ki sta ga tolmačila glavni direktor in direktor gospodarsko računskega sektorja. Na podlagi poročila komisije za gospodarstvo ter njenih predlogov, je CDS sprejel naslednje sklepe:

1. Potrdil je naslednje delitev dohodka:
doseženi dohodek — 10.769.553.871 din;
od dohodka pripada družbi — 5.890.137.528 din;

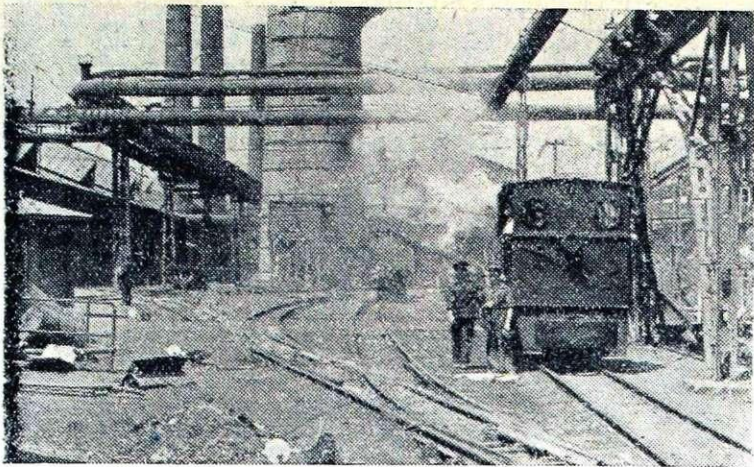
kolektivu naše železarne pa — 5.012.958.811 din.
Cisti dohodek se deli po veljavnem tarifnem pravilniku in po predlogu komisije za gospodarstvo:
na osebne dohodeke 3.640.044.592 din;
za dodatno socialno zavarovanje — 70.303.577 din;
za stroške toplenga obroka — 50.016.671 din;
in na sklade podjetja — 1.119.051.503 din.
2. EE predelovalnih obratov naj

se popravi izračun po enoti izdelka na podlagi popravkov cenika za dodatnih 11.421.564 din. Centralni izravnalni sklad pa naj se razdeli v odnosu na celokupne letne prejemke posameznika.

3. Celotno vrednost toplenga obroka naj se po ključu naročil prenese na EE in se z njo obremenijo osebni dohodki.

4. Vsa začeta investicijska dela proizvodnega značaja, predvsem za čiščenje plina in za naprave za čiščenje vode, se morajo čimprej zaključiti.

S seje predsedstva Občinskega sindikalnega sveta Jesenice

Prometno vozlišče pred martinarno

V februarju je dosegla SM peč št. 1-A rekordno proizvodnjo

V mesecu februarju 1961 je proizvedla SM peč št. 1-A 6031 ton jekla, kar je doslej največja mesečna proizvodnja, dosežena v 28 dneh. Istočasno s to visoko proizvodnjo je bila dosežena tudi rekordna storitev 9,34 t/h, kar je za peč s površino kopeli 38 kvadratnih metrov tako v jugoslovanskem, kakor tudi v evropskem merilu, izredno lep uspeh.

Da bi kaj več zvedeli o obratovanju te peči v preteklem mesecu — smo imeli s topilcem Francem Andrejčičem pred kratkim naslednji razgovor:

»V mesecu februarju je imela peč št. 1-A, na kateri ste zaposleni vi skupaj s topilcem Rafaelom Ortajem in Francem Kranjcem, rekordno proizvodnjo. Ali lahko poveste kaj več o tem proizvodnem uspehu?»

»To visoko proizvodnjo smo lahko dosegli z najbolj racionalno izrabo delovnega časa pri posameznih fazah procesa. Pri tem je treba omeniti čimkrajše popravilo dna po preobodu, hitro zakladanje, učinkovito taljenje in predpisani kvaliteti jekla ustrezna rafinacija. Veliko je pripomogla k uspehu tudi uporaba kisika, ki smo ga rabili že med taljenjem za rezanje manjših kupov in med rafinacijo za hitrejši potek razoglaševanja. K hitrejšemu zakladanju je veliko pripomogla tudi uvedba dveh lokomotiv v starem železu, kar je omogočilo hitrejšo zamenjavo polnih koritnih voz s praznimi in skrajšalo zastoje. Seveda je hitrejšo obratovanje peči zahtevalo tudi hitrejši tempo dela ostale posade peči, posebno pa še v livni jami, kjer so morali biti delavci naše peči zelo hitri, da so opravili vse delo za vsako šaržo v zelo kratkem času. Zato lahko trdim, da so k te-

mu velikemu uspehu pripomogli vsi, ki imajo kakršnokoli vezo z delom naše peči od delovodij preko topilcev, tehtalcev vložka, delavcev priprave vložka do posade peči in livne jame.»

»Ali lahko poveste, če so tudi avtomatske naprave, ki so montirane na tej peči, prispevale k visoki proizvodnji v preteklem mesecu?»

»Brez dvoma so tudi avtomatske naprave pripomogle k temu, da je peč delala tako dobro. Pri tem moram še posebej omeniti, da se s pomočjo teh naprav dobro čuva spodnji ustroj peči, ker avtomatsko reverziranje in avtomatska regulacija goriva preprečuje previsoke temperature v komorah. Mnenja sem, da se uvedba takšnih naprav na SM pečeh zelo plača.»

»Ali lahko še kaj poveste o svojem delu v martinarni?»

»Omenil bi samo še to, da bo 26. marca minilo 35 let, kar sem zaposlen v železarni in od tega 29 let v martinarni pri pečeh. S svojim delom sem zadovoljen in odkar so pričeli izplačevati osebne prejemke po enoti izdelka, se tudi nad njimi ne morem pritoževati.»

Franc Andrejčič, topilec pri SM peči 1-A

O delu komisije za gospodarstvo pri ObSS

V pripravah za občni zbor občinskega sindikalnega sveta je imela komisija za gospodarstvo posvet, na katerem so govorili o problemih, ki naj bi prišli na bližnjem zasedanju komisije posebno do izraza. Posveta se je udeležil tudi predsednik okrajnega sindikalnega sveta, tov. Andrej Verbič.

Po obširni razpravi so bili udeleženci posveta mnenja, da bo treba posvetiti največ pozornosti problematiki delitve dohodka v gospodarskih organizacijah. Prebivalstvo in še posebej proizvajalce naših podjetij moramo seznaniti s problematiko delitve dohodka.

Odpira se nov proces rentabilnosti. Tu bodo določene spremembe. Cene se bodo formirale ekonomsko, odpravljeni bodo privilegiji iz časov administrativnega načina. Podjetja bodo bolj svobodno razporejala sredstva. Zaradi tega bodo podjetja in komunna bolj zainteresirana za boljše gospodarjenje. Seveda se pred podjetje postavlja večja odgovornost.

Ko zasledujemo to problematiko, ugotovimo, da so splošna stališča tudi ugodno sprejeta. Imamo nekaj primerov, da podjetja enostavno dvigajo cene in si tako povečujejo dohodek s špekulacijo. Taka politika je protidelavska in

jo kot tako ocenjuje tudi Republiški svet Zveze sindikatov Slovenije. Poziva nas, da vse morebitne primere neupravičenega dvigovanja cen najostreje obsodimo in izpostavimo javni kritiki. — Ustvariti naj se konkurenca, zato ne odklanjamo podjetij, ki želijo odpreti v naši občini svoje podružnice in trgovine, čeprav so iz drugih občin.

Ta problematika zajema tudi železarno, kjer se bodo cene izdelkom spreminjale odgovarjajoče tržišču.

Fluktuacija delovne sile

Še vedno nam ni uspelo doseči ustaljenosti delovne sile, kar dokazujejo podatki o fluktuaciji delovne sile. Tako smo imeli v zadnjih treh letih v odstotkih na stalež delavcev naslednje število izstopov: v letu 1958 12,5 odstotka, v letu 1959 13,6 odstotka, v letu 1960 pa 15,3 odstotka.

To nam dokazuje, da fluktuacija iz leta v leto narašča. Če analiziramo izstop, ugotovimo, da je v letu 1960 od 15,3 odstotka ali 936 delavcev samovoljno brez vsake odpovedi zapustilo delo 4,1 odstotka ali 254 delavcev. Le nekaj več delavcev je zapustilo podjetje na lastno željo, in sicer 278 ali 4,6 odstotka na stalež. Upokojenih je bilo 132 ali 2,1 odstotka, umrlih 29

Pri obravnavanju gospodarstva v podjetjih pa se ne smejo pojavljati kapitalistična gledanja v iskanju dobička. Ne smemo iskati rešitve samo navzven, ampak se moramo posvetiti tudi notranji problematiki.

V razpravah o gospodarstvu pa ne smemo obravnavati le strojev, ampak tudi človeka, saj je za nas važnejši in bolj pomemben. Zato bo komisija na svojem zasedanju 24. marca 1961 v dvorani pri Jeleni razpravljala o teh vprašanjih.

ali 0,5 odstotka, odhod v JLA pa 136 ali 2,3 odstotka delavcev.

Važni sta predvsem prvi dve postavki, odpoved na lastno željo in samovoljno zapuščenje dela, ker je zaradi teh dveh vzrokov zapustilo podjetje 532 ali 8,7 odstotka delavcev. Obe postavki dokazujeta, da prav vprašanju ustaljenosti delavcev še nismo posvetili dovolj pozornosti.

Zato bi se morali za vzroke, tako redne, še bolj pa izredne fluktuacije — samovoljnega zapuščenja dela, nekoliko bolj zanimati. Tako velika fluktuacija delavcev prav gotovo ne more biti v korist proizvodnji, kljub temu, da gre v glavnem za nekvalificirano delovno silo.

— komisija za delavsko in družbeno upravljanje in

— komisija za izkoriščanje prostega časa in za skrb za delovnega človeka.

Poleg delegatov, izvoljenih na občnih zbiorih sindikalnih podružnic, bi sodelovali tudi člani dosejanega plenuma ObSS, predsedniki DS iz podjetij in aktivisti iz sindikalnih podružnic.

S tem bi zajeli čim širši krog ljudi pri obravnavanju problemov iz gospodarstva, delavskega in družbenega upravljanja, oddihov, izkoriščanja prostega časa, organizacijskih oblik v sindikalnih podružnicah itd.

Komisije pri ObSS so že začele s pripravami za tak način izvedbe občnega zbora, da bodo prišli problemi v obravnavo in do razčiščenja.

Po izvedbi komisij in razjasnitvi vseh problemov bo v drugi polovici aprila plenarno zasedanje vseh delegatov, kjer bodo razpravljali o dosežanjem delu ObSS in sprejeli program dela za naprej.

Tu bodo izvolili tudi plenum ObSS in uredili ostale organizacijske zadeve. Da bodo imele ko-

misije dovolj snovi za razpravo, je tudi znak delo dosedanjih občnih zbiorov sindikalnih podružnic, kjer so izstopili predvsem problemi delavskega upravljanja in decentralizacije. Prav tako je ObSS napravil analizo o delavskem upravljanju po podjetjih, kjer je razvidna vloga kolektiva pri upravljanju.

Večkrat kolektiv ni niti seznanjen s sklepi delavskih svetov, ali pa je vse urejeno zelo centralno.

Člani kolektiva jasno izražajo hopenje o tem, da ima vsak proizvajalec vlogo upravljalca in da moramo od upravljanja po predstavnikih preiti na samoupravljanje proizvajalcev.

Prav tako teče razprava o novi delitvi dohodka s spremembo v gospodarskem sistemu, kar pomeni po obsegu in vsebini najpomembnejši ukrep, ki je bil sprejet v zadnjih letih. Tako je to ocenil republiški sindikalni svet in je mnenja, da je treba tem spremembam v gospodarskem sistemu dajati vso moralno in politično podporo.

Š. N.

Domači valji za valjčne stroje »Siemag«

Valji za hladno valjanje, najvažnejši del valjnega ogrodja, spadajo med obdelovalna orodja, od katerih zahtevamo pri valjanju izredno veliko. Valj mora biti na delovni površini izredno trd, a v jedru primerno žilav. Vzdržati mora velike pritiske, ne da bi ti povzročili kakršnokoli spremembo strukture, poleg tega pa mora biti izredno žilav, da se zaradi ogromnih pritiskov ne zlomi.

Vsaka točka na obodu valja doživi pri vsakem obratu valja štirikratno spremembo napetosti. — Pri enem obratu je dvakrat obremenjena na tlak in dvakrat na nateg. Čim hitreje se valj vrti, tem hitreje se ta ciklus menja.

Za vsa naša stara valjna ogrodja z nizkim številom obratov izdeluje valje za hladno valjanje Železarna Ravne. Ti valji se po kvaliteti in vzdržljivosti praktično nič ne razlikujejo od valjev, ki smo jih pred temi prejemali iz inozemstva.

S pričetkom obratovanja »Siemag« valjčnega orodja s hitrostmi do 400 m/min pa se je pojavil problem trajnosti delovnih valjev. Življenjska doba inozemskih valjev je od 8 ur pa do dveh mesecev. Obremenitev valjev je mnogo večja kot pri naših starih strojih, ker se vsaki točki na obodu v eni minuti 1600 krat spremeni smer napetosti. Zaradi tega se moramo za zadovoljivo delovanje teh valjev približati oziroma izpolniti pogoje, ki jih ti valji zahtevajo. Vsak valj mora po osmih urah valjanja 4 do 5 dni »počivati«, če so dane možnosti, združimo »počivanje« z odgrevanjem do 160 stopinj Celzija za odstranitev notranjih napetosti. Tako bi za normalno delo potrebovali najmanj 12 parov valjev. V inozemstvu nismo nikoli mogli dobiti toliko valjev naenkrat, dobivali smo vedno le po 3 pare valjev, zaradi tega nismo mogli ustvariti potrebne zaloge in smo va-

ljali v nenormalnih pogojih. Poleg neredne dobave iz inozemstva pa je vraščanje valjev povezano tudi z deviznimi vprašanji.

Zato smo se odločili, da naročimo 4 valje v Železarni Ravne. V januarju 1961 smo dobili prve poskusne valje. Vendar ti valji niso bili dokončno obdelani, brušenje vseh ploskev smo morali izvršiti pri nas na našem brusilnem stroju.

Brušenje vseh površin pa zahteva izredno mnogo časa, ker stroj ni namenjen za brušenje strmin in utorov. Za brušenje strmin in utorov smo morali primerno izoblikovati brusilne plošče. Tako je brušenje in prava orodja trajalo 80 ur, s tem smo pa ovirali redno brušenje valjev za ostale valjčne stroje v hladni valjarni. Zato bi morala Železarna Ravne nabaviti nov brusilni stroj za brušenje raznih in posebnih ploskev valjev skupne dolžine preko 2650 mm.

V kooperaciji z Železarno Ravne smo tako pripravili 4 delovne valje za »Siemag« valjčni stroj. V pogojih dela, ki se zdalec niso normalni, smo valje preizkusili. Prvi valj se je odkrušil po štirih urah valjanja, druga dva pa po 28 urah. Z brušenjem smo enega od teh še pripravili za valjanje in z njim valjali še ves mesec februar.

Končne sodbe o vzdržljivosti valjev na osnovi trajnosti teh štirih ne moremo podati. Če sodimo po prvem valju, je to izredno malo, če pa po valju, s katerim smo valjali še ves mesec februar, je pa to v okviru trajnosti inozemskih valjev. Na osnovi teh rezultatov smo naročili še 10 parov valjev v Železarni Ravne.

F. V.

Novosti v metalurgiji

Ameriškim tehnikom je uspelo iznajti novo metodo za proizvodnjo jekla, katere značilnosti so v tem, da ne zahteva taljenja rude v visokih pečeh. Po novi metodi pridobivajo jeklo namreč direktno iz železne rude. Kako poteka ta proces? Posebna naprava, ki deluje na načelu magnetizma, izloči iz rude najprej elementarno železo. Drobljena naprava to železo zdrobi v fin prah, nato pa ga z močno segretim vodikom znova temeljito prečisti. Tako prečiščen železov prah gre v stroj, ki ga pod visokim pritiskom stisne v trakaste plošče, katere nadalje segrejejo do 1300 stopinj Celzija, nato pa zvaljajo v jekleno pločvino. Seveda novega postopka za pridobivanje jekla za zdaj še ni moč uporabljati na široko v jeklarski industriji, pokazalo pa se je, da ta metoda ni brez koristi,

ki bodo strokovnjake prav gotovo zabile, da bodo ta postopek še nadalje izpopolnjevali, dokler ne bo moč na ta način pridobivati jeklo tudi industrijsko in ne več samo v laboratorijih. Če bi se tak proizvodni proces uveljavil v jeklarski industriji, bi bili stroški za izdelavo jekla za polovico manjši, sam postopek pa je pokazal tudi, da bi bila proizvodnja veliko bolj enostavna od sedanjega načina, ko je potrebno taljenje rude v visokih pečeh.

ZAHVALA

Vsem sodelavcem in sindikalnemu odboru konstrukcijske delavnice, se iskreno zahvaljujem za prejet denarno pomoč v času mojega bolovanja.

Jože Platiša
konstrukcijska delavnica

Kako izobraževati kadre za železarske poklice

Pridobivanje in predelavo železa se je od pamtveka smatralo kot posebno znanje in veščino, ter se je pri nas do nedavnega, pri nekaterih primitivnih narodih pa še do danes, prenašalo iz roda v rod in veljalo za posebno tajnost.

V modernejših industrijsko urejenih železarskih obratih se s samo pridobitvijo znanja iz lastnih izkušenj oz. zastarelim prenašanjem specialnih veščin dela ni uspelo dobiti in nadalje razvijati množico potrebnih kadrov. Prav tako niso bili doseženi v klasičnem načinu izobraževanja železarskih »poklicev« (topilci, valjavci, kovači v kovnicah, martinariji in podobno) najboljši uspehi, niti potrebna brzina.

Vprašanje »železarskih poklicev«, kot značilnih poklicev, se tako pri nas kot drugje v svetu različno obravnava. Ponekod smatrajo te poklice kot enakovredne z ostalimi klasičnimi poklici (ključavničarji, električarji, instalaterji itd.), druge pa se smatrajo kot priučeni specialni poklici. Zelo privlačno je stališče, naj bi se ti železarski poklici izoblikovali kot specializacija v eni od zgoraj navedenih železarskih strokovnih poklicev ključavničarja.

Na ta zamotana vprašanja lahko postavimo samo eno principiarno vprašanje: »Kakšen profil znanja mora imeti delavec, da odgovarja zahtevam za delovno mesto v različnih železarskih poklicih?« Skušamo odgovoriti na to vprašanje s tehtno analizo zahtev po opisu delovnega mesta in analitski oceni tega. Odgovor je naslednji: za pravilno in uspešno delo v železarskih poklicih je potrebno obvladati naslednja znanja:

- osnovno znanje o materialu - železu in njegovi predelavi (osnova ročne in strojne obdelave železa in kovin),
 - znanje o tehnološkem - metalurškem postopku v določeni skupini predelave in obdelave železa oz. izdelkov iz železa,
 - znanje o strojnih in ostalih metalurških napravah, zgradba, obratovanje, vzdrževanje in popravila teh, seveda ločeno po glavnih, pomembnih in posrednih napravah od ostalih priprav in orodij v drugih metalurških procesih,
 - znanje o pravilnem upravljanju naprav in o varnosti pri delu,
 - nujno potrebna splošna znanja za dobro razumevanje strokovnih zahtev (jezik, strokovno računstvo, fizika, mehanika, in drugo).
- Takim zahtevam lahko odgovarjajo samo kadri, ki se šolajo in

izobražujejo na naslednji način:

a) da predelajo v šolskih ali obratnih delavnicah osnovni program obdelave železa, kovin, oziroma lesa (osnovni program ABB-piljenje, vrtnanje, krivljenje, kovanje, brušenje, vlivanje litega železa, obdelava lesa in ostalo);

b) da delajo nadalje v železarskem obratu in na enakih, ali podobnih napravah ali strojih, ter po enakih tehnoloških postopkih, kot jih predvideva določena železarska stroka;

c) da dobivajo istočasno s prakso v obratih tudi primeren teoretični pouk o vsem potrebnem znanju.

Načelno poznamo dve poti za pridobitev znanja, potrebnega za »železarske poklice« in to:

1. Izobraževanje mladih učencev v Železarski industrijski šoli z enoletnim izobraževanjem za ključavničarsko stroko (osnovni program) in nadaljnjim dvoletnim izobraževanjem praktično v obratu, teoretično pa v šoli.

V delavnici Metalurške industrijske šole vzgajajo nove kadre

2. Izobraževanje starejših delavcev o obdelavi železa in ostalih materialov ter teoretičnim dopolnjevanjem v šoli, seminarjih ali tečajih (praktično delo opravlja že v samem obratu).

Izobraževanje kadrov za železarske poklice po teh načelih mora pokazati svoje pozitivne rezultate, kajti taki strokovnjaki obvladajo potrebno teoretično znanje za oprav-

ljanje praktičnega dela na napravah in strojih, kjer so popolni mojstri zahtevanih sposobnosti.

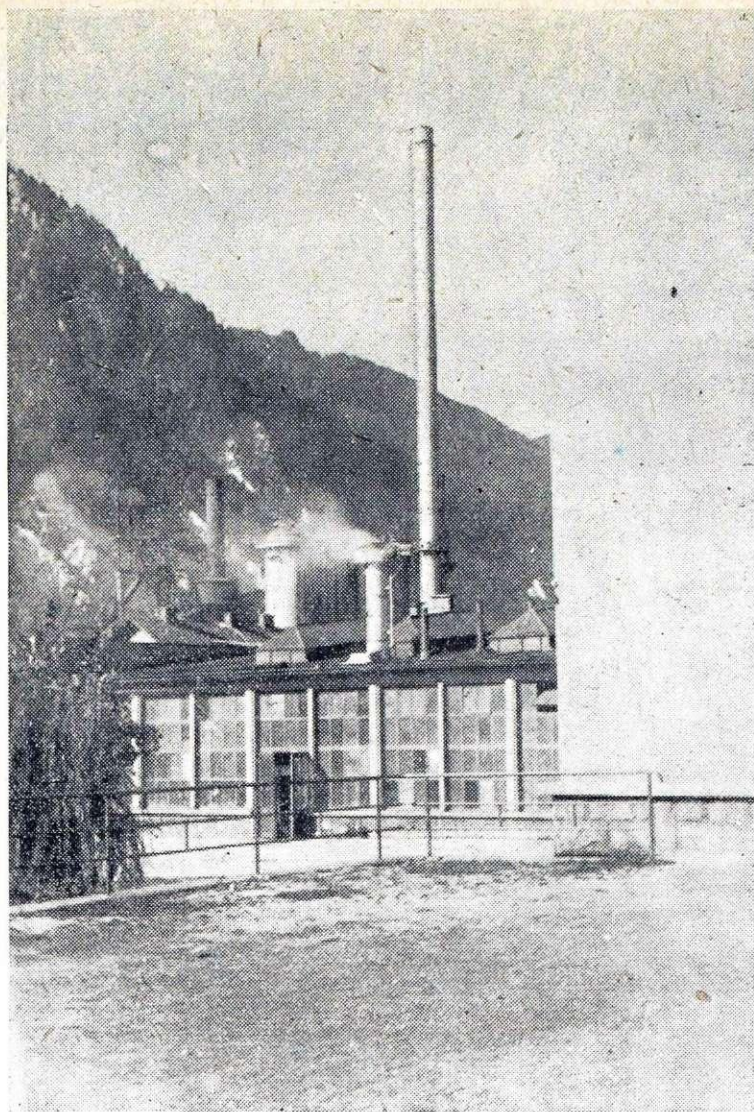
Za izobrazbo posebnih specialistov v železarskih poklicih je pač potrebno v tečajih, seminarjih in s posebno težbo na delovnih mestih, posredovati in utrditi specialno znanje, potrebno za opravljanje dela na takih delovnih mestih (n. pr. ključarji na valjčnih ogrodjih, topilci, valjavci, zankarji itd.).

Za priučevanje in usposabljanje mojstrov in delovodij v teh poklicih, pa je potrebno poleg temeljnega znanja stroke (teoretično in praktično) še naslednje:

- organizacija obrata in posebej dodeljenih delovnih mest;
- sposobnost, znanje, volja in prilagojenost za delo z ljudmi;
- znanje in odgovornost za ekonomično delo v oddelku in za varnost pri delu;
- sposobnost in prepričanje za pravilno socialno skrb za delavce njegove grupe;
- sposobnost in volja za nenehno strokovno in družbeno vzgajanje delavcev v lastni grupi (po potrebi tudi razširjeni v stroki);
- obvladanje in izvajanje našega družbenega razvoja in upravljanja v grupi in podjetju.

Takšno znanje in sposobnosti vodenja sodelavcev moramo torej dati našim mojstrom in delovodjem, če od njih zahtevamo in pričakujemo najboljše rezultate.

Maks Dimnik

Livarska delavnica v MIS

Oddelek tehnoloških kontrolorjev OTK v Železarni

Ta najmlajši oddelek v OTK je nastal pred 13 leti in ima razvojna pot tega oddelka dve fazi: 1. klasična tehnološka kontrola, 2. reorganizacija tehnološko-statistične kontrole.

Najprej je bila tehnološka kontrola vzpostavljena v valjarnah - kasneje v predelovalnih obratih in šamotarni. Ze v tej prvi fazi je je kontrola naletela na težave v posameznih obratih tako od strani obratovodstva, kot ostalega kolektiva, ker nihče ni rad kontroliran in nudi odpor vsem noviteta.

Prvo delo tehnološke kontrole je bilo vzpostavitev spremnih kartonov materiala. Pri tem so nastale težave, ker se kartoni niso redno izstavljali, bili so pomanjkljivo izpolnjeni ali pa so se hote izgubljali. Pripombe tehnoloških kontrolorjev se niso upoštevale,

ker niso imeli kompetence odločanja. Material, ki ni kvaliteten, je lahko obrat kljub temu odpremljal naročnikom, kar je privedlo kontrolorje v neroden položaj pred delavci in mojstri. — Toda vseeno moramo zapisati, da

je stopnja tehnološke kontrole imela uspeh, kartoni so se dokončno uveljavili, čeprav niso bili dosledno vodeni.

V tej fazi tehnološke kontrole pa niso bile postavljene točno kontrolne točke v tehnološkem procesu, temveč se je kontrola vršila v glavnem v adjustaži. — V obratu so kontrolorji samo informativno zasledovali proces predelave, Merili so največ temperaturo v pečeh in čas predgrevanja — stanje proge (oziroma valjev) — hlajenje izvaljanega materiala (legiranih Ni-Cr) — čiščenje po prevajanju in podobno. S tem so si olajšali delo v adjustaži, ker so za posamezni material že vedeli — pod kakšnimi pogoji se je valjal oziroma so že predvidevali, kakšne napake se bodo pojavile.

Kvalitetne potrebe so prisilile kontrolni oddelek, da je začel razmišljati o tem, kako bi sistematično sledil tehnološki proces. Pri tem so nastopile nove težave, kajti obrati se niso ogrevali za kontrolo v celotnem procesu, ker so vse sile vložili v proizvodnjo. Seveda je za to več vzrokov kot, potrebe po materialu, ki jih je narokovala konjunktura tržišča, tarifna politika (norme so bile odvisne samo od prevajanih ton) in sam organizacijski sestav železarne.

Zagovornika razširjene in reorganizirane kontrole je OTK dobil v sedanjem glavnem direktorju, ki je posređoval svoja zapazanja s študijskih potovanj po tehnično razvitih deželah. Z reorganizacijo našega podjetja bosta OTK in organizacijski biro skupno pripravila osnutek nove tehnološko-statistične kontrole. — Ta kontrola se deli:

- v tehnološko kontrolo procesa
- v kolavdacijo končnega materiala in
- v statistično kontrolo.

Pri tej reorganizaciji so nastopile težave, kajti kader kontrolorjev mora biti tehnično na visoki ravni. Danes izvaja kontrolo že 45 tehnoloških kontrolorjev in kolavdantov, od tega 26 kontrolorjev s TSS ali njej enako šolo. Za praktično usposobitev kontrolorjev in kolavdantov smo v okviru Železarskega izobraževalnega centra organizirali tečaje in prvi so absolvirali tečaj v lanskem letu, medtem ko sta sedaj dva tečaja v teku. OTK je za kontrolorje in

(Nadaljevanje na 5. strani)

Kontrolor kvalitete pri delu

Proizvodnja v februarju dosežena 101,3%

Obrat	Proizvodnja	
	skupna %	blagovna %
plavž	99,2	—
martinarna	100,0	—
elektro peč	101,1	—
težka proga	103,3	120,9
lahke proge	105,3	95,2
žična valjarna	105,0	—
valjarna 2400	94,6	93,9
valjarna 1300	101,7	101,7
jeklovlek	125,3	125,3
hladna valjarna	100,3	100,3
žičarna	104,3	114,9
žebljarna	99,3	99,3
cevarna	102,6	102,6
elektrodni oddelek	105,7	105,7
livarne	111,0	—
opekarna	107,2	122,3
skupaj	101,3	101,0

Železarna Jesenice je izpolnila operativni načrt v skupni proizvodnji s 101,3 %, medtem ko je bila blagovna proizvodnja izvršena s 101 %.

Operativnega načrta niso dosegli obrati: plavž, valjarna 2400 in žebljarna v bodeči žici.

Operativni načrt na plavžu ni bil izpolnjen zaradi padca proizvodnje na VP za 1,73 t/24 ur, zaradi izredno slabe vareske rude. V martinarni je bilo izredno pomanjkanje surovega železa. — Na elektro peči I je bila okvara elektro kabla in zaradi tega peč ni obratovala 65 ur. Na težki progi je bila storilnost na uro 22,9 ton. V žični valjarni so se zvišali zastoji od 14,6 na 15,7 %. V valjarni 2400 je bil načrt vroče valjane pločevine presežen, vendar zaradi velikega prevzema ni bil dosežen načrt gotove proizvodnje. V pogon je šla nova žarilna peč Custodis. V valjarni 1300 je občutno pomanjkanje žarilnih kapacitet. V jeklovleku je bila dosežena rekordna odprema 464 ton. V hladni valjarni je bila storilnost za 8,59 kilogramov višja, medtem ko je bila v žičarni za 2,03 kg na uro na moža nižja od povprečja leta 1960. V elektrodnem odd. je pošla zaloga hematita. V sivi livarni pa je bilo

izredno pomanjkanje delovne sile zaradi odhoda k vojakom. V opekarni je znašala produktivnost 69,50 kg/h/moža.

Janez Rozman

Ob hudi nesreči v rudniku Zagorje

Z veliko žalostjo smo na Jesenicah sprejeli vest o hudi nesreči, ki je zadela delovni kolektiv Rudnika rjavega premoga v Zagorju. Eksplozija metana v rudniku je v noči od petka na soboto, to je 11. marca 1961 terjala 13 smrtnih žrtvev. To je bila največja nesreča po prvi svetovni vojni na Slovenskem.

Kakor hitro smo zvedeli za žalostno novico, je Izvršni odbor sindikalne podružnice v imenu delovnega kolektiva Železarne Jesenice poslal rudarjem v Zagorju brzojavko naslednje vsebine:

»Ob težki nesreči in izgubi Vaših dragih delovnih tovarišev Vam delovni kolektiv Železarne Jesenice izreka globoko sožalje.«

Na dan pogreba tragično preminulih rudarjev se je v Zagorju zbrala množica nad 20.000 ljudi in spremila mrtve rudarje na njihovi zadnji poti. Pogreba se je udeležila tudi delegacija našega kolektiva, in sicer: ing. Matevž Hafner, glavni direktor, Karel Pogacar, predsednik UO, Zdravko Črv, predsednik CDS in Polde Lomovšek, predsednik IO sindikalne podružnice.

Upravni odbor naše železarne je na svoji seji, dne 13. marca 1961 odobril denarno pomoč v znesku 500.000 din, ki jo je namenil družinam ponesrečenih rudarjev. Kakor so govorniki na dan pogreba v svojih poslovnih govorih poudarili, da bodo smrtno ponesrečene rudarje v Zagorju ohranili v trajnem spominu, tako se bodo tudi delovni ljudje v vsej naši domovini spominjali trinajstih delovnih tovarišev, ki so morali umreti sredi dela kot žrtve velike nesreče, kakršne pri nas v Sloveniji ne pomnimo že več desetletij.

Slava njihovemu spominu!

ZAHVALA

Ob priliki, ko po štirih desetletjih zapuščam kolektiv Železarne Jesenice, se iskreno zahvaljujem sodelavcem v adjustaži žičarne za pozornost in prejeta darila.

Albert Sušnik
predelovalni obrati

Valjarna 2400 in njeni problemi

Naš razgovor z obratovodjem o proizvodni in kvalitetni problematiki

Obratovodji valjarne 2400, tov. inž. Cirilu Urbarju, smo zastavili nekaj vprašanj v zvezi s problematiko proizvodnje in kvaliteto izdelkov v tem obratu. Odgovore na posamezna vprašanja objavljamo v celoti.

Kako v valjarni 2400 rešujete kvaliteto problematiko?

V valjarni 2400 osvajamo vedno nove kvalitete. V zadnjem času smo osvojili in v večjih količinah že proizvajamo novo specialno vrsto pločevine za mostove. Ta pločevina se vsa normalizira vsled posebnih zahtev v mehaniziranih lastnostih. V našem obratu je bilo vse doslej največje ozko grlo stara normalizirna peč, ki jo je v mesecu februarju nadomestila nova »Custodis« peč, katere kapaciteta je 4–5 krat večja od stare. Z odpravo tega največjega ozkega grla v našem obratu se odpirajo nove perspektive v kvalitetnem razvoju. Z novo normalizirno pečjo so dane možnosti povečane proizvodnje kotlovske in specialne pločevine in s tem zadovoljiva rešitev doslej najtežje kvalitetne problematike v našem obratu. Toda v bližnji prihodnosti predvidevamo reševanje kvalitetne problematike tudi na drugih področjih, ki niso nič manj važna za dvig kvalitete. Tako n. pr. bo obstoječa flemarska klop po preureditvi in dograditvi nove odpraševalne naprave omogočila očistiti površinsko še enkrat več vložka kot pa doslej. Kakšnega pomena je to za vložek, ki je površinsko zelo, zelo slab, z velikim številom razpok, vključkov in drugih površinskih napak, pa je jasno in razumljivo.

Zanima nas, kakšen je letošnji načrt po asortimanu in kakšni so izglede za njegovo izpolnitev?

Letošnji načrt po asortimanu je izredno zahteven, tako da izgleda vsaj na prvi pogled skoraj nerešljiv. Samo pri kotlovski pločevini je načrt povečan od 2100 ton v lanskem na 5000 ton v letošnjem letu, torej za 238 odstotkov. Pri specialni pločevini za mostove je od 400 ton povečan na 3000 ton, torej kar za osemkrat. Tudi pri ladijski pločevini so zaključnice povečane za približno 8000 ton v primerjavi z lanskim letom.

Izgledi za njegovo izpolnitev sicer niso najboljši, toda vsa naša prizadevanja bodo usmerjena v to. Če upoštevamo dejstvo, da je največje ozko grlo — normalizacija rešeno, da je vsa ostala težja problematika v adjustaži več ali manj razčiščena, zlasti po vprašanju prevzemov in preiskave pločevine in če upoštevamo še subjektivne faktorje, voljo, prizadevanje in vneto, ki jo kaže celotni kolektiv obrata za doseg naših načrtov, potem sem mišljenja, da ob letu ne bo neprijetnega presenečenja in bo letni načrt, čeprav je izredno zahteven, izpolnjen.

Ali ste zadovoljni s sedanjo kvaliteto valjanih izdelkov in kaj bi morali po vašem mnenju še storiti, da se stanje izboljša?

S sedanjo kvaliteto valjanih izdelkov resnično ne moremo biti zadovoljni, zlasti ne zato, ker se

je v zadnjem času močno poslabšala. Tu mislim predvsem na napake predhodnega obrata — martinarne, ki se iz dneva v dan množijo. Poleg površinskih napak na bramah mislim tu predvsem skrite napake: lunke, slojevitost in druge, ki jih pri specialni pločevini odkrivamo s pregledi z ultrazvočno napravo. Predvsem je potrebno v martinarni zaostriiti problematiko in jo postopoma tudi reševati.

Poseben problem predstavlja tudi slaba površina izvaljane pločevine, ki je močno škajasta, kar je posledica sedanje primitivnega in neučinkovitega odstranjevanja škaj.

S skorajšnjo dograditvijo sodobne tehnične naprave za odstranjevanje škaj pod visokimi pritiski vode, 100–120 atmosfer, bo rešen tudi ta večni problem. Še mnogo je odprtih vprašanj na področju kvalitete, vendar sem omenil le tiste, ki bistveno vplivajo na kvaliteto valjanih izdelkov.

Kvalitetne konference, kako jih organizirate in kakšni so dosednji rezultati teh konferenc?

Kvalitetne konference so že več mesecev organizirane v okviru ekonomske enote valjarn. Te konference se vedno vrše vsak ponedeljek ob udeležbi vseh obratovodij in I. asistentov valjarn, šefa OTK, šefa metalurškega oddelka OTK, I. asistenta EE topilnice in EE valjarn in šefa EE valjarn. Skoraj vedno se udeležuje teh konferenc tudi tehnični direktor, tako, da so na teh konferencah zbrani vsi, ki lahko neposredno vplivajo na kvaliteto valjanih izdelkov. Rezultati teh konferenc se neposredno kažejo že v vsakdanjem delu pri reševanju kvalitetne problematike.

Predvsem je važno dejstvo, da se na teh konferencah takoj razčisti vsi problemi preteklega tedna in sicer v medsebojni povezavi med obrati.

Rešitev odprtih vprašanj tako ni več odvisna od slučaja, temveč je takojšnja in konkretna. Tudi

v obratu samem se na proizvodnih konferencah, ki se vrše redno vsak mesec, večidel razpravlja o problemih kvalitetne proizvodnje z delovodji in ostalimi delavci na ključnih delovnih mestih.

Priznati moram, da tako tedenske konference v okviru EE kot tudi proizvodne konference v obratu že vnaprej zagotavljajo zadovoljivo rešitev problemov kvalitetne proizvodnje.

Kako vam pomagajo pri reševanju kvalitetne problematike organi delavskega upravljanja?

V okviru obrata že dalj časa na proizvodne konference redno vabimo tudi člane CDS in ODS. Člani se tako neposredno seznanijo s proizvodno in kvalitetno problematiko, kar jim omogoča, da na zasedanjih, zlasti na ODS, lahko sodelujejo v razpravah o teh vprašanjih. Na zasedanjih ODS se skoraj redno razpravlja o problemih kvalitetne proizvodnje. Za razne predloge in izboljšave strokovnjakov kažejo člani vedno razumevanje.

Kako je z vašim programom proizvodnje urejeno stimulativno nagajevanje?

Na to vprašanje dejansko najlaže odgovorim že iz preproste razloga, ker je prav na področju stimulativnega nagajevanja doslej še najmanj storjenega. Res je, da že individualne premije v mnogočem stimulirajo delavce na ključnih delovnih mestih za razne dosežke v programu proizvodnje in tudi nagajevanje po enoti izdelka predstavlja določeno stimulacijo, toda vse to je še zelo pomanjkljivo in za neposrednega proizvajalca premalo stimulativno.

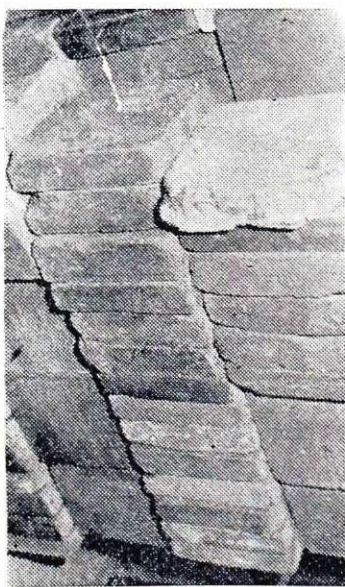
Smatram, da bi z določeno revizijo individualnih premij morali vzpodbujati posameznike k čim večji proizvodnji kvalitetno zahtevne pločevine. Tudi nagajevanje po enoti izdelka v okviru vsakega obrata posebej bi morali urediti tako, da bo nagajevanje res stimulativno.

Pri delu si pomagajo z mehanizacijo

Navidezno precej odmaknjeno od centra železarne deluje obrat transport, ki ima svoja delovišča v vseh obratih in tudi na Blejski Dobravi. Nekateri naši sodelavci si pod imenom transport predstavljajo skupino ljudi s krampji in lopatami. Res je kljub vsej mehanizaciji naprav za nakladanje in razkladanje potrebno še ročno delo, toda kljub temu mehanizacija opravi ogromno delo, saj je samo na haldi 4500 železniških vagonov različnega materiala. Pri tej količini materiala človeške roke ne morejo opraviti vsega dela, zato je razumljivo, da si pomagamo z mehaniziranimi transportnimi sredstvi.

Včasih je bilo v skladišču opeke v Hrenovici stalno zaposlenih 7 delavcev, ki so nakladali in raz-

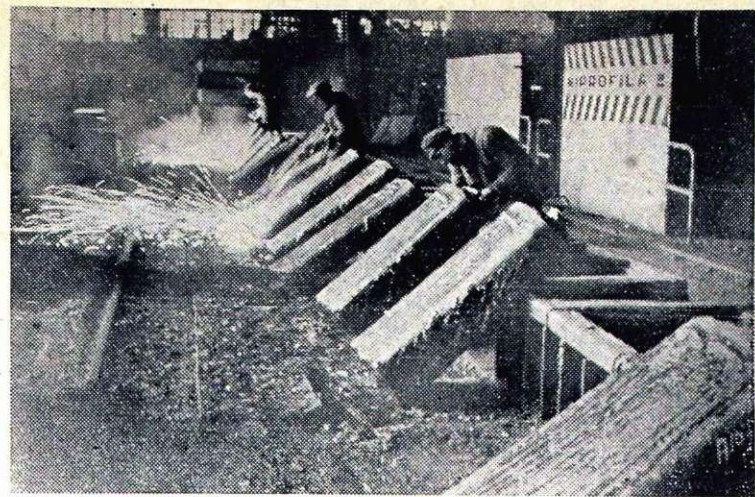
kladali opeko za martinarno. Danes isto delo opravijo mnogo hitreje le trije delavci z motornimi viličarjem. Uporaba viličarjev in sploh mehaniziranih transportnih naprav pripomore tudi k bolj kvalitetnemu delu. Poškodovane

Tako je bila poškodovana opeka pri ročnem prekladanju

in razbite opeke, ki je namenjena za martinarno, skoraj ni več, medtem ko je bilo stanje pri ročnem delu precej drugačno.

Tudi pri razkladanju apnenca za apnenico, uporabljamo dvigalo, ki hitreje naklada kamione s kamenjem (apnencem), ti pa ga nato vozijo v apnenico. Dvigalo zamenjuje 6 delavcev, ki so morali opravljati težko fizično delo, mojstri pa nimajo več skrbi, kje

Čiščenje površine bram v valjarni 2400

Komunalni servis se dobro razvija

8. marca je minilo leto, odkar je začel obratovati Komunalni servis, ki ima v svojem sestavu pralnico in krpalnico perila ter čistilnico. Po dosedanjem prometu lahko ugotovljamo, da je med gospodinjami, kakor tudi ustanovami za te usluge vedno večje zanimanje. Člani kolektiva pa so na podlagi delavskega samoupravljanja tudi zainteresirani, da z reorganizacijo izboljšajo proces in kvaliteto pranja, kakor celotno postrežbo.

Kapacitete pralnice trenutno še niso polno izkoriščene zaradi ozkega grla pri likanju, ki ga opravljajo štiri likarice ročno in dve, ki likata samo delovne obleke. Radi bi si nabavili nov likalni stroj, ker pa je nabava vezana z uvozom, nastaja vprašanje deviz in seveda tudi kredita. — Spričo vedno večjega zanimanja gospodinj za tovrstne usluge bo treba to vprašanje vsekakor rešiti. Problematično je tudi krpanje perila, saj je v začetku delala samo ena, sedaj pa so zaposlene že tri šivilje.

Ker se je delo servisa razširilo na celotni teritorij občine in celo izven nje, si je podjetje nabavilo lasten poltovorni avto, s katerim dovažajo in razvažajo perilo zainteresiranim strankam. Za boljše

koordinacijo se uprava servisa trudi, da bi organizirala po večjih krajih zbirne centre, ki so ga v Mojstrani že organizirali. V teh centrih bodo vse stranke v določenih dnevih lahko oddale perilo v pranje in ga tam tudi dvignile. Podobno bodo ti zbirni centri služili tudi za čistilnico, ki se je prav tako začela lepo razvijati. Spričo pomanjkanja osebja imajo trenutno mesečno kapaciteto čistilnice 1300 kg, vendar pa jo nameravajo povečati na 4000 kg. Obstoječa čistilnica je ena najmodernejših v Sloveniji, kar potrjuje tudi dejstvo, da prinašajo v čiščenje tudi prebivalci izven občinskih meja, tako da je naročil vedno več. Da bi ustregli strankam, so skrajšali dobavni rok za obleke na en teden. Trenutno je zaposlenih šest oseb, ki delajo na eno izmeno.

Celotni kolektiv, ki šteje 31 oseb, ima lastno sindikalno podružnico, tričlanski upravni odbor in delavski svet, katerega člani so tudi člani kolektiva. — Za boljše stimulacijo uvažajo nagajevanje po učinku dela in po pripravih sodeč, bodo s tem nagajevanjem začeli že v marcu.

naj dobijo potrebne delavce, ali prostovoljno delovno silo za razkladanje in nakladanje apnenca. Lani smo ojačili žerjav za žlindro z zmogljivostjo od 8 na 12 t, s čimer smo omogočili, da so v martinarni ukinili sistem plošč in zvonov in se namesto tega poslužujejo banj z večjo prostornino. Delo je bolj varno, laže in tudi hitreje opravljeno, tako za naš obrat kakor tudi za martinarno.

Kakor ostali obrati tako se tudi na transportnem oddelku borimo s precejšnjimi problemi in težavami. Besedo »stojnina« včasih skoraj nismo poznali, zdaj pa o stojninah zelo pogosto razpravljajo na sejah upravnega odbora,

centralnega delavskega sveta ter ODS ekonomskih enot. Kljub vsem dosedanjim razpravam in željam, da bi zmanjšali izdatke za stojnine, je problem še vedno pereč. Kaže, da bodo v letošnjem letu plačali za stojnine več kakor 100 milijonov din in sicer zaradi spremenjene pogodbe z Direkcijo jugoslovanskih železnic.

Težave nastajajo tudi v samih tovarni, ker prometni oddelek ne more pravočasno postaviti vagonov na razkladalna mesta, kljub temu, da je delovna sila pripravljena za nakladanje in razkladanje. Dogajajo se primeri, da je treba nekatere surovine večkrat preložiti, preden jih prepeljemo na določeno mesto, kjer so potrebne za nadaljnjo predelavo. Vzroke za tako stanje je treba zelo pogosto iskati tudi pri samih (Dalje na 6. str.)

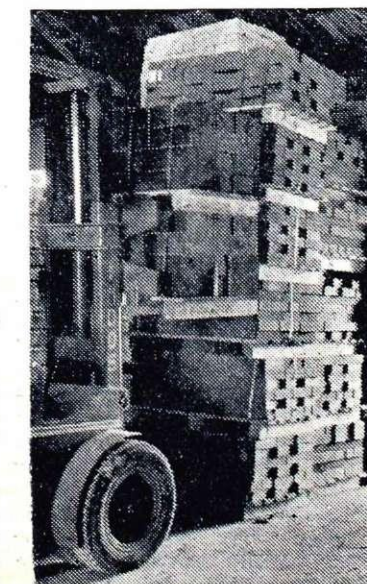
ODDELEK TEHNOLOŠKIH KONTROLORJEV OTK V ŽELEZARNI

(Nadaljevanje s 4. strani)

kolavdante pripravil priročnik — »Napake v materialu« — ki je opremljen z grafikoni, makro in mikro slikami posameznih napak.

Z novo organizirano tehnološko kontrolno službo smo doslej začeli martinarno in deloma valjarno. Kljub začetnim težavam lahko ugotovimo, da smo s to kontrolo dosegli najboljši uspeh v martinarni, kar je odraz zainteresiranosti in sodelovanja obratovodstva martinarne. Pravi namen bomo dosegli, ko bo lahko statistični kontrolni oddelek preko IBM oddelka redno zasledoval kvalitetno nihanje tehnološkega procesa, kot smo deloma že začeli v martinarni.

Franc Pesjak

Skladišče opeke urejeno po paletnem sistemu

VSEM GRADITELJEM LASTNIH HIŠ

Obveščamo vse tiste člane kolektiva Železarne Jesenice, ki grade lastne hiše in so intersenti za posojilo, da vložijo ustrezno pismo prijavo stanovanjskemu referentu na komunalnem odd.

Prijava naj vsebuje naslednje podatke:

1. Na katerem območju (kraju) gradi hišo.
2. Kdaj je pričel z gradnjo lastne hiše.
3. Do katere faze ima gradnjo dovršeno.
4. Predračunska vsota za dograditev hiše.
5. Kakšno vsoto posojila je doslej prejel, od kje in koliko posojila je že koristil.

6. Kakšno hišo gradi (enostanovanjsko, dvostanovanjsko).

7. Kje in kakšno stanovanje sedaj poseduje graditelj:

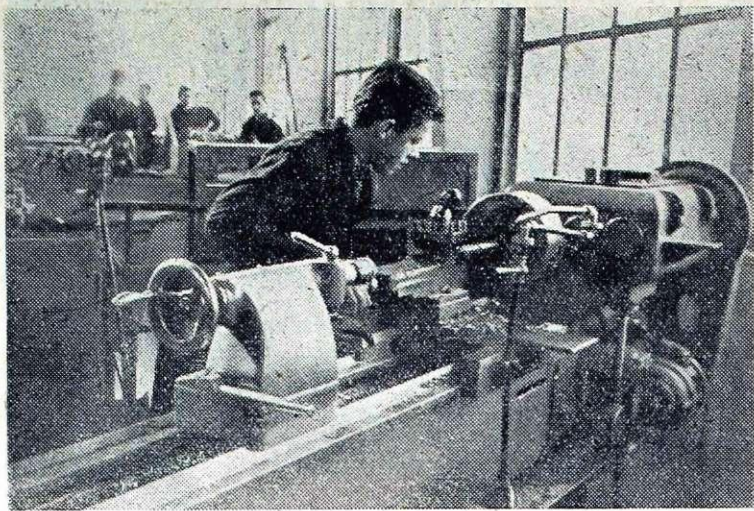
- a) družbeno (enosobno, dvosobno, trosobno)
- b) privatno (enosobno, dvosobno, trosobno)

8. S kolikšnimi dodatnimi finančnimi sredstvi bi posameznik lahko v najkrajšem času dokončal gradnjo hiše.

9. Kdaj bi se lahko graditelj vselil v novo zgrajeno hišo.

Prijava, ki je za Železarno Jesenice trenutno informativnega značaja, je treba vložiti najkasneje do 15. aprila 1961. V ugodnih pogojih bomo poizkušali poiskati ustrezna sredstva za dograditev tega stanovanjskega fonda

Stanovanjska komisija pri Železarni Jesenice

Mladi strugarji pri delu

Prispevek novatorjev in racionalizatorjev k 15 letnemu načrtu rekonstrukcije

V 15 letih po osvoboditvi so naši izumitelji, novatorji, racionalizatorji in avtorji malih obratnih izboljšav predložili v izvedbo in oceno že preko 1500 koristno izvedenih izboljševalnih predlogov.

Številni avtorji raznih izboljševalnih predlogov so uspešno reševali in odstranjevali ozka grla v našem obratovanju, uvedli nove delovne in tehnološke postopke, mehanizirali, modernizirali in avtomatizirali številne proizvodne procese, zniževali lastno ceno naše proizvodnje, dvigali storilnost dela in kvaliteto naših izdelkov,

s svojimi predlogi izboljševali organizacijo dela, povečevali delovno varnost, preprečevali kvare in zastoje, ki povzročajo izpade dragocene proizvodnje in zniževali čase remontov. S svojimi koristno izvedenimi izboljševalnimi predlogi so na težkih in nevarnih delovnih mestih olajšali delo in izboljšali delovne pogoje.

Avtorji tehničnih izboljšav so se pojavljali iz vrst različnih kvalifikacij. Našemu železarskemu kolektivu so iz leta v leto prinašali vedno večje prihranke, ki so se čestokrat izražali tudi v večmilijonskih koristih.

Tudi v bodoče bodo organi delavskega samoupravljanja podpirali novatorsko in racionalizatorsko dejavnost v našem železarskem kolektivu. Ne samo organi delavskega samoupravljanja, tudi sindikalne organizacije, tehnično proizvodni sektor, sefi proizvodnih ekonomskih enot, obratovodje, vzdrževalni asistenti in vsi drugi vodeči v naših obratih so poklicni, da izumiteljsko, novatorsko in racionalizatorsko dejavnost pri izvajanju 15-letnega plana rekonstrukcije naše železarne čim bolj poživimo. Celotni kolektiv je poklican in zadalžen, da vloži vse sposobnosti v rekonstrukcijo naših zastarelih obratov.

Avtorji tehničnih izboljšav, čeprav najskromnejših zamisli, morajo dobiti pri svojih predpostavljanih vso potrebno moralno in strokovno tehnično pomoč, da bo

iz najskromnejše zamisli izveden koristen izboljševalni predlog, ki bo našemu kolektivu prinesel koristi in prihranke v kakršni koli obliki in višini.

Komisija za oceno tehničnih izboljšav je sestavljena iz izvedencev in strokovnjakov za posamezne proizvodne grupe. Zadolžena je, da objektivno oceni vsak predlog in avtorje na osnovi pravilno prikazanih prihrankov in koristi, ki so potrjeni od obratnih knjigovodstev, ali knjigovodstev ekonomskih enot, stimulatивно nagradi. Objektivno ocenjevanje predlogov in stimulatивно nagrajevanje avtorjev bomo v mejah možnosti pospešili.

Referat za novatorstvo in racionalizacijo pripravlja skupaj z organizacijskim birojem, pravno službo in člani ocenjevalne komisije nov stimulativni pravilnik, ki bo prav gotovo poživil to dejavnost med vsemi člani kolektiva, ki zavestno grade socializem in hočejo pospešiti in poceniti naš 15-letni plan rekonstrukcije, ki mora biti v prvi vrsti sad in uspeh naših zmogljivosti. Če bomo vložili v 15-letni plan rekonstrukcije 35 milijard dinarjev, bomo žrtvovali tudi del tega zneska za nagrajevanje in odškodnine prizadevnih in uspešnih avtorjev tehničnih izboljšav in izboljševalnih predlogov.

Uroš Zupančič

Človek - osnovni faktor za dvig proizvodnje

V podjetju ni ničesar bolj dragocenega in bolj pomembnega kakor je človek. Vse naše skupno prizadevanje je usmerjeno v to, da bi ljudje bolje in zadovoljnejše živeli. Če prenesemo naša razmišljanja o človeku v podjetje, potem se moramo vprašati: Kaj napraviti, da bo človek na svojem delovnem mestu srecen, zadovoljen in bolj storilen? Na to ni mogoče odgovoriti na kratko. Vendar je eden od pogojev za dosego tega smotra DOBRI ODNOSI MED LJUDMI, torej ustvarjanje zadovoljstva, na kar pa zopet seveda vpliva mnogo elementov v podjetju in izven njega.

O pravih odnosih v podjetju je spregovoril tudi maršal Tito ob obisku v tovarni »Tomoš« v Kopru. Med drugim je dejal: »...Tu mislim na vprašanje odnosov v proizvodnji nasploh, na odnose v kolektivih, ki so tako rekoč sami gospodarji v svojih tovarnah. Prav od tega, kakšni so odnosi znotraj podjetja, ali so tudi ti res pravilni in ali so zares socialistični, od tega je odvisen hiter razvoj in napredovanje posameznega podjetja. Zadovaljstvo v kolektivu je odvisno od medsebojnih odnosov med vodilnimi ljudmi in delavci pri strojih. Če je med njimi pravilno razumevanje

in če pravilno rešujejo vprašanja nagrajevanja po zaslugah in če pravilno pojmujejo materialno zainteresiranost vsakega človeka ter se na osnovi te materialne zainteresiranosti tudi s polnimi koraki napreduje in da tiste ljudi, ki dajejo vse od sebe, temu primerno tudi nagradimo, potem je to ogromna stimulacija za nadaljnji razvoj naše proizvodnje.«

Iz tega je razvidno, da so dobri odnosi zelo važen faktor za večjo proizvodnjo v podjetju in da pri tem igrajo vedno odgovornejšo vlogo vodilne osebe. Zato niso odveč napore za izobraževanje vodilnih oseb. Vsako podjetje želi imeti takšen vodilni kader, ki je sposoben v vsakem primeru sodelovati z ljudmi. Ugodno sodelovanje pa človeka zadovolji pri delu. Zadovoljen človek na delovnem mestu dela z vsemi svojimi močmi in težave, ki jih mora premagovati pri delu, se mu ne zde hude. Med dolžnosti vodilne osebe štejemo zato zlasti vodenje ljudi in delo z ljudmi. Za opravljanje takega dela ni receptov. So pa

načela, po katerih se ravnamo in upoštevamo razmere, okolico in ljudi, s katerimi pride vodilna oseba vsak dan v stik pri izvrševanju nalog.

Če torej upoštevamo, da dobro proizvodnjo, dobro kvaliteto in dobre rezultate dosegamo le z ljudmi in da je uspeh pri delu odvisen od dobrih odnosov, je torej potrebno, da vsaka vodilna oseba dobro razmisli, ali se ne bi bilo dobro na kakršenkoli način usposobiti za delo z ljudmi.

Železarski
izobraževalni center

Občni zbor elektrotehničnega društva

Elektrotehniško društvo Jesenice je imelo konec februarja redni občni zbor, katerega se je udeležilo precejšnje število članstva iz celotne občine, kakor tudi zastopniki Elektrotehniške zveze iz Ljubljane in Ob DIT Jesenice. Na občnem zboru je bilo potrjeno preimenovanje dotedanje podružnice v samostojno društvo. Iz poročil odbornikov je bilo razvidno, da je društvo razvijalo svojo dejavnost v vseh krajih občine, da se je organizacijsko močno utrdilo, saj šteje že preko 250 članov, da je prirejalo strokovna predavanja in ekskurzije ter tečaje za pridobitev kvalifikacij. V času meseca tehnike prejšnjega leta pa so člani društva po vseh krajih občine, vaseh in vseh šolah na Jesenicah, Gorjah, Bohinjski Bistrici, Zirovnici in drugod z uspehom prirejali predavanja s predvajanjem filmov o uporabi električnega toka, nevarnosti in zaščiti.

Društvo ima komisije, ki so razdeljene v komisije za jakni tok, šibki tok, šolstvo, avtomatizacijo, razsvetljavo in komisijo za predavanja, ekskurzije in prireditve. V te komisije so vključeni elektrostrokovnjaki naše občine, ki bodo imeli dovolj razširjeno področje dela. S svojimi nasveti in delom bodo na razpolago vsem gospodarskim organizacijam, ustanovam, občinskemu odboru in šolam.

Iz razprave članov in zastopnikov je bilo razvidno, da je društvo upravičilo svoj obstoj in da bo s svojo dejavnostjo opravilo hvaležno delo, ki bo v korist

vsem. Po izvolitvi predlagane kandidatske liste, je bil ponovno izvoljen dosednji predsednik.

F. B.

MAJA SE BOMO SREČALI Z NASO ZAMEJSKO MLADINO

V nedeljo, 26. februarja, je bil na Jesenicah v zgornjih prostorih Kazine posvet s predstavniki slovenske mladine iz Italije. Posveta so se udeležili predstavniki Centralnega komiteja LMS, Okrajnega komiteja in Občinskega komiteja Jesenice. Vabljeni so bili tudi predstavniki slovenske mladine na Koroškem, žal pa se zaradi do sedaj neznanih vzrokov posveta niso mogli udeležiti. Na tem posvetu so skupno sestavili program za prvo srečanje zamejske mladine, ki bo 27. in 28. maja na Jesenicah in v Planici. Predvidevajo, da se bo tega pomembnega shoda udeležilo okoli 1500 mladine iz Italije in Slovenske Koroške ter čez 2000 mladincev iz naše republike. 27. maja zvečer bo v gledališču »Tone Čufar« kulturni program, na katerem bodo sodelovali mladinci iz Koroške in Italije. Na tem večeru bodo nastopili tudi naši folkloristi in ansambel Svobode. Drugi dan, to je 28. maja, pa bo zborovanje zamejske mladine v Planici, na katerem bodo govorili mladinski zastopniki iz Italije, Koroške in Slovenije. Tako se bomo srečali z zamejsko mladino, od katere nas še danes po krivici ločita meji. Slovenska zamejska mladina se ne more tako kulturno izobraževati v svojem materinskem jeziku, kakor se mi, zato je naša dolžnost, da jim dajemo pobudo. Zato bomo morali večkrat organizirati razna srečanja s kulturnimi programi, posebno sedaj, ko imamo obmejne propustnice.

Jože Vindišar

Pri delu si pomagajo z mehanizacijo

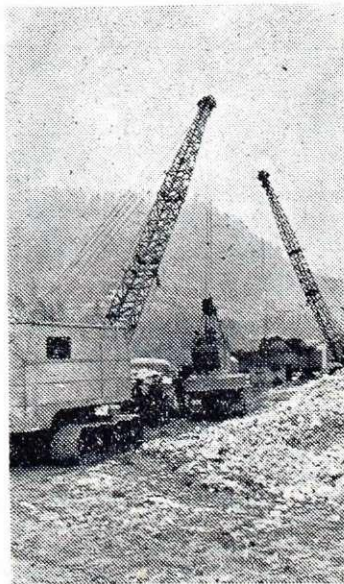
(Nadaljevanje s 5. strani)

skladiščih, ki so nenačrtno grajena.

Vodstvo transportnega oddelka upa, da bo v letošnjem letu moč rešiti vprašanje higienskih prostorov, ki je na transportnem oddelku dokaj problematično. V ta namen je odobrenih približno 10 milijonov din. Organi delavskega upravljanja ter sindikalna organizacija, bi morali posvetiti večjo pozornost tudi tarifni politiki v tem obratu, kajti delavci zaradi nizkih tarifnih postavk zelo pogosto prosijo za premostitev v druge obrate naše železarne. Na vsak način bo treba pri novem tarifnem pravilniku izenačiti fizične delavce na transportnem oddelku z delavci v ostalih obratih, če bomo hoteli zagotoviti transportnemu oddelku stalno delovno silo.

Ob zaključku še nekaj o rekonstrukciji ter perspektivnem načrtu transportne službe. Namen rekonstrukcije je, da z nadaljnjim mehaniziranjem naših transportnih sredstev zmanjšamo težko fizično delo, precej pa bi prihranili tudi z raznimi izboljšavami v posameznih obratih, saj je prav notranji transport v naši tovarni najbolj zaostal.

J. S.

Dvigala uspešno nadomeščajo ljudi pri delu

ZAHVALA

Podpisani Andrej Pleš, upokojeni delovodja iz žične valjarne, se pri srčno zahvaljujem obratovodstvu žične valjarne za darilo, ki mi je bilo izročeno na poslovilnem večeru. Tovarišu obratovodji se še posebej zahvaljujem za pozdravne besede, kolektivno žično valjarne pa želim pri izpolnjevanju proizvodnih nalog ter pri delu v sindikalni organizaciji in v organih delavskega upravljanja veliko uspehov.

ZAHVALA

Podpisani Franc Žvab, zaposlen v vzdrževalnih obratih na Javorniku, se iskreno zahvaljujem sindikalnemu odboru obrata Javornik III za denarno pomoč, ki sem jo prejel v času svoje bolezni.

Franc Žvab

PRVI KONTINGENT UVOŽENE RUDE

Visoke peči so v mesecu marcu dobile prvo pošiljko uvožene železne rude iz Turčije in sicer 1200 ton. Kvaliteta rude pa ne odgovarja v celoti navedenim analizam v ponudbi, saj so analize vzorcev pokazale, da vsebuje le 52 % železa, poleg tega pa je ruda precej nečista in vsebuje razne nečistoče.

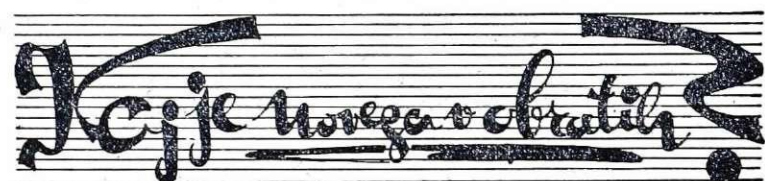
Naša uvozna podjetja bi morala v bodoče polagati več pažnje sami kvaliteti pri naročanju surovin v inozemstvu.

ZAHVALA!

Presenečen sem bil in me najdem primernih besed za zahvalo sindikalnemu odboru in sodelavcem prometnega oddelka, ki so mi poslali izdatno denarno pomoč v času moje bolezni. Sem namreč že od 11. novembra 1960 v bolniškem stanju in zaradi tega tudi v denarni stiski. Denarna podpora mi je bila ne samo v gmotno pomoč, temveč me je tudi ugodno presenetila in v meni utrdila zavest, da moji sodelavci tovariško pristojijo na pomoč vsakomur, ki je pomoči potreben.

Se enkrat vsem iskrena zahvala!

Klinar Jože
progovni delavec

LIVARNA

Pred kratkim so naši livarji in modelarji imeli redni letni občni zbor sindikalne organizacije, ki je bil zelo dobro obiskan. Da je občni zbor in pozneje tudi družabni večer lepo uspel, je s svojim programom prispevala tudi jeseniška Svoboda. Člani omenjenega društva so navdušili zbrane livarje s programom »Izpod očaka Triglava«. Program so izvajali pevci, zabavni orkester in ansambel narodnih plesov.

Na občnem zboru so prebrali letna poročila, nato so livarji sodelovali v razpravi, obratovodja tov. Rado Torkar pa je odgovarjal članom kolektiva na vprašanja, hkrati pa je opozoril na maloge, ki jih bodo morali izpolniti livarji v letošnjem letu. Občnemu zboru je sledil družabni večer, povabili pa so tudi upokojene livarje. Markizeti in Božič sta se v imenu upokojenecv zahvalila za pozornost ter izrazila željo, da bi obiskala svoje nekdane sodelavce v obratu, s katerimi sta preživela toliko let.

Občni zbor bo vsakemu udeležencu ostal v lepem spominu, saj so združili prijetno s koristnim.

Franc Morič

Visoke peči

Dne 1. marca je na visoki peči I nastal levo od prebodne odprtine prodor, zaradi česar je steklo iz peči približno 3 tone grodlja, ki je močno deformiral oklep peči. Zaradi nujnih popravil, ki so trajala štiri dni, so morali peč ustaviti. S tem je bilo izgubljenih preko 700 ton grodlja.

Pri celotnih remontnih delih, ki so bila obsežna in naporna, so se

Ob jubilejni razstavi jeseniških slikarjev

V času od 25. februarja do 5. marca 1961 je bila v mali dvorani »Delavskega doma« odprta jubilejna razstava likovnih del članov likovne sekcije jeseniške DPD Svoboda »Tone Čufar«, kajti v letošnjem letu mineva 15 let, odkar je bila ta sekcija ustanovljena. Razstavljalo je 14 avtorjev 39 slikarskih del v olju in temperi ter 2 skulpturi.

Prvič je razstavljala v okviru »Dolika« MARINA BACAR tri tempere, ki kažejo dobro tehniko in se bo mlada avtorica brez dvoma lahko še lepo razvila, vendar bo morala v bodoče preiti na upodabljanje objektov v naravi in ne po predlogi. Prav tako je nov član sekcije tudi FRANC BERGANT, ki se je predstavil s tremi deli v olju in iz dveh krajin diha nekoliko romantično razpoloženje, medtem ko bi bilo treba pri tihotajstvu več doživljanja in dobrega risanja. Nestor jeseniških likovnikov JOŽE ČEBULJ je hotel s svojimi tremi deli pokazati nekaj posebnega in lahko se reče celo fantastičnega, vendar je oprasanje, če mu je to res uspelo, kajti še do nedavna smo bili pri njem navajeni velike sproščenosti v risbi in barvi, kar se pri teh razstavljenih delih ne opaža. Stari znanec z razstav »Dolika« CEDO DJURIC se je pojavil z novo, simpatično tehniko v temperi, s katero je brez dvoma lepo uspel in posebno močan vtis sta napravila »Nočna impresija« ter »Pred nevihto«. — FRANC DOLINSEK je razstavil dve platni v olju, portret »Marička«, kjer je pokazal solidno znanje, med-

tem ko se delu »Pri visokih pečeh« pozna, da je delano po predlogi. Z olji »Pod jezero« in »Na tla« je LOJZE ERMAN pokazal lep napredek in z nadaljnjim delom se bo lahko brez dvoma razvil v dobrega planinskega pejzažista. PETER GASAR se je predstavil z enim samim oljem »Zima v revirju«, ki pa je izdelana zelo doživeto in s solidno tehniko ter pomeni za avtorja dober korak naprej. Dve skulpturi iz žgane gline je razstavila NIKA HAFNER, ki je pri obeh, čeprav sta po tematski različni, pokazala solidno znanje in smisel za oblikovanje. Starejši član sekcije JANKO KOROŠEC je skušal pri olju »Ponca« uveljaviti nekatere nove prijeme, ki so mu precej uspeli, medtem, ko je drugo platno »Močkeči orjak« izdelano v njegovem starem stilu. Idejni pobudnik ustanovitve »Dolika« FRANC KREUZER je razstavil tri platna v olju, med katerimi je zelo uspelo »Življenje«, iz katerega res odseva pravo življenje, vendar je škoda, da se kot dober portretist ni predstavil tudi s kakšnim portretom. PAVEL LUŽNIK je mlajši član sekcije, ki je razstavil tri platna, izmed katerih najbolj izstopa sicer s preprostimi slikarskimi sredstvi izdelana, vendar učinkovita »Vas Selov«. TINE MARKEŠ je s svojim »Zimskim večerom« napravil eno svojih najboljših del, saj izza debelega snega kar diha zimsko sonce. Znani jeseniški krajinar, ki se posebno uveljavlja z upodabljanjem naših gor, TONE TOMAZIN, je razstavil pet del v olju s planinsko motiviko, s

katerimi se je spet izkazal kot velik mojster. Posebno izstopa »Zimsko jutro - Bohinje«, kjer je skušal z drugimi sredstvi, kot jih sicer običajno rabi, izraziti svojo ostrino bohinjske zime. CVETKO ZUPAN je razstavil dve platni v olju, iz katerih je videti, da se je nekoliko razživel v barvi in tehniki in vse kaže, da mu v bodoče ne bo več manjkalo poguma pri uporabi barve.

Jubilejna razstava je pokazala, da so jeseniški slikarji amaterji zelo dejavni in spadajo brez dvoma med najboljše sekcije DPD Svoboda »Tone Čufar«. Vendar bi bilo nujno treba že v bližnji bodočnosti misliti na gradnjo primerne razstavne paviljone, kjer bi imeli jeseniški likovniki svoj stalen razstavni prostor, ker sedanji prostori, kjer razstavljajo, za te namene ne odgovarjajo.

Na nekdanjem Čopovem travniku na Javorniku gradijo 6 stanovanjskih blokov, ki so prav tako namenjeni našim sodelavcem

Kako skrbimo za kulturno izživljanje delavcev

Delo na posameznih delovnih mestih postaja vedno bolj zahtevno. Smo v dobi kvalitete in je potrebno, da vsak član kolektiva vloži vse svoje sile, če hočemo doseči to, kar od nas zahteva družba. Poleg delovnih obveznosti, ki jih vsak dan izpolnjujemo na delovnih mestih, pa moramo misliti tudi na to, kako preživljajo svoj prosti čas naši sodelavci.

Pri izvršnem odboru sindikalne podružnice že nekaj let obstoja

komisija za kulturo in prosveto, ki si prizadeva, da bi članom našega kolektiva nudila čim več kulturnega razvedrila. Pred kratkim je omenjena komisija organizirala posvet z referenti za kulturo in prosveto pri sindikalnih podružnicah z namenom, da se pogovorijo o kulturno prosvetni dejavnosti v kolektivu in na Jesenicah. Posveta se je udeležil tudi tajnik jeseniške Svobode, ki je zbrane referente seznanil z okvirnim programom dela v letu 1961. Zaželeno bi bilo, da bi čim več naših sodelavcev obiskalo prireditve, ki jih organizira posebna komisija pri omenjenem društvu, prav tako tudi klubske večere, koncerte ter gledališke predstave. Gostovanja kvalitetnih ansamblov iz drugih mest in krajev so namenjena predvsem članom našega kolektiva, zato je prav, da bi bila udeležba na prireditvah vedno dobra.

Na posvetu so se odločili, da prisostvujejo prireditvi »Izpod očaka Triglava«. Udeleženci so bili s kvaliteto prireditve zadovoljni, zato so tudi priporočili sindikalnim organizacijam, da ob organiziranju občnih zborov ne pozabijo

na kratke kulturne programe, bodisi v lastni izvedbi, ali pa v izvedbi DPD Svoboda. Pohvaliti je treba sindikalna odbora mehanične in konstrukcijske delavnice, ki sta se ob svojih občnih zbiorih predstavila z lastnimi programi, ki so tudi lepo uspeli. S kvalitetnimi prireditvami bomo zainteresirali našo mladino, da bo pogostejše obiskala kulturne domove. Prvi rezultati so že tu. Dosedanji prireditvi, to je koncert zabavnega orkestra RTV Ljubljana in gostovanje Koroških Slovencev sta bili lepo obiskani in sta tudi dobro uspeli.

Sindikalne organizacije se bodo morale tudi v bodoče potruditi, da bodo njihove akcije, predvsem pa izleti, združeni tudi s kulturnimi prireditvami. Tudi na ta način prispevamo, da bodo naši sodelavci po napornem delu v obratih železarne imeli na razpolago dovolj razvedrila. To bomo dosegli s stalnim delom komisij za kulturo in prosveto pri sindikalnih podružnicah ter v obratih naše železarne, vloženo delo in napor v tej smeri pa se bodo bogato obrestovali.

Malka Stražišar odhaja v zasluženi pokoj

Te dni je prenehalo delovno razmerje tov. Malki Stražišarjevi, uslužbenki pri sindikalni podružnici Železarne Jesenice. Ne bo odveč, če posvetimo nekaj prostora dolgoletni aktivisti sindikalnih in ostalih družbenih organizacij na Jesenicah. S svojim aktivnim delom pri jeseniški Svobodi je začela že pred drugo svetovno vojno, to je v času velikega boja delavskega razreda za pravice ter za boljše delovne in življenjske pogoje.

Razumljivo je, da kot poštvalna družbena delavka ter članica takratnih naprednih organizacij ni dobila zaposlitve pri Kranjski industrijski družbi. Kljub temu je s svojim delom nadaljevala skupno z Marijo Žumrovo in Julko Pišernikovo.

Po osvoboditvi je tov. Malka z veliko vnamo delovala pri akcijah, ki jih je organizirala takratna Antifašistična fronta žena, Osvobodilna fronta in druge organizacije. Zaposlitev je dobila pri sindikalni podružnici naše železarne, kjer je z uspehom delala polnih 12 let. Aktivisti, ki delajo v upravnih odborih

sindikalnih podružnic ter v obratih sindikalnih odborih in še posebej v Izvršnem odboru sindikalne podružnice, poznajo tov. Malko kot dobro sodelavko.

Malka Stražišar

Ko smo jo ob upokojitvi obiskali v pisarni sindikalne podružnice, nam je povedala, da bo z delom še nadaljevala, ker v organizacijah in društvih je dovolj priložnosti, da človek lahko pomaga in prispeva k hitremu reševanju številnih vprašanj in problemov. V imenu naših bralcev ter v imenu uredništva smo ji želeli veliko srečnih in zdravih let in prav toliko uspehov pri njenem poštenem delu v organizacijah in društvih na Jesenicah.

Personalne vesti

Gibanje delovne sile v mesecu februarju 1961:

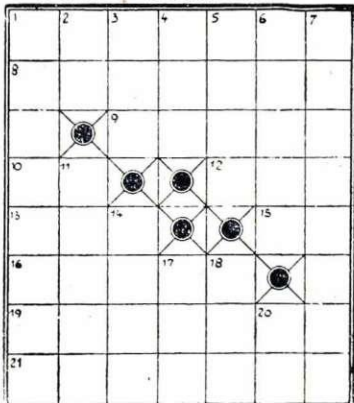
53 novosprejetih delavcev
53 delavcem prenehalo delovno razmerje
9 novosprejetih uslužbencev
2 uslužbencema prenehalo delovno razmerje.

UPOKOJENI SO BILI NASLEDNJI DOLGOLETNI SODELAVCI:

Marija Arh, 1902, Javornik II — z delovno dobo 13 in pol let; Pavel Berce, 1899, plinski generatorji, z delovno dobo 15 in pol let; Jože Čebulj, 1900, nadzorna služba, z delovno dobo 16 in pol let; Lovrenc Jenko, 1902, valjarna 2400, z delovno dobo 13 in pol let; Jože Knez, 1900, gradbeni oddelek, z delovno dobo 24 in pol let; Katarina Lokar, 1910, jeklovlek, z delovno dobo 12 in pol let; Anton Lotrič, 1905, valjarna 2400, z delovno dobo 16 let; Franc Lukežič, 1904, gradbeni oddelek, z delovno dobo 20 let; Jože Markelj, 1906, mehanična delavnica, z delovno dobo 15 let; Leopold Mikelj, 1912, transport, z delovno dobo 23 let; Franc More, 1905, mehanična delavnica, z delovno dobo 40 let; Jakob Mrak, 1903, žičarna, z delovno dobo 38 in pol let; Justim Mrak, 1904, gradbeni oddelek, z delovno dobo 14 let; Jakob Novak, 1905, mehanična delavnica, z delovno dobo 39 let; Franc Perne, 1901, Javornik III, z delovno dobo 20 in pol let; Andrej Pleš, 1903, žična valjarna, z delovno dobo 41 in pol let; Karel Pokeljšek, 1902, martinarna, z delovno dobo 30 in pol let; Franc Polak, 1905, martinarna, z delovno dobo 34 let; Avgust Rozman, 1905, martinarna, z delovno dobo 36 let; Albert Sušnik, 1905, žičarna, z delovno dobo 42 let; Ferdinand Tolar, 1908, plavž, z delovno dobo

22 in pol let; Karel Zussino, 1900, OTK, z delovno dobo 35 let; Peter Tomaš, 1903, gradbeni oddelek, z delovno dobo 35 in pol let.

Mala križanka

Vodoravno: 1. ime predsednika delavskega sveta naše železarne; 8. priimek angleškega filmskega igralca (bivši mož Vivien Leigh); 9. zakonodajni organ v nekaterih kapitalističnih državah; 10. začetnici hrvaškega pisatelja (Zlatarjevo zlato); 12. moško ime; 13. struja; 15. začetnici slovenskega pesnika; 16. južna rastlina; 19. slovenski slikar — impresionist (Matej); 21. italijanski violinski virtuoz, rodom iz Pirana;

Navpično: 1. posebnost pogonskih koles za prenos mehanske energije; 2. različna soglasnika; 3. zver iz rodu mačk; 4. starorimski pozdrav; 5. alkoholna pijača; 6. angleški pesnik (John, 1795—1821); 7. pravokotniki; 11. jadranski otok; 14. oziralni pri-slov; 17. podzemna žival; 18. ljubkovalno žensko ime; 20. števniki.

Vsem upokojenim sodelavcem želimo, da bi dolgo uživali zasluženi pokoj!

UMRLI SO:

Alojz Razinger, 1934 — predelovalni obrati; Franc Valenčak, 1913 — Javornik II; Branko Zakotnik, 1927 — Javornik III.

Svojcem naše iskreno sožalje!

POROČILI SO SE:

Ferid Čatak, transport — s Stefko Sečič; Jože Lavtižar, jeklovlek — z Olofom Gregorčič; Neža Dremelj, elektroodni oddelek — z Antonom Tisler; Marjan Pretnar, žična valjarna — z Marijo Zupan; Anton Kraljič, martinarna — z Marijo Berce; Janez Oven, hladna valjarna — z Olgo Jakopič; Marija Mohorič, komunalni oddelek — s Cirilom Ogrinc; Stanko Ržen, mehanična delavnica — z Bruno Smolej.

Vsem mladoporočencem želimo na novi življenjski poti obilo sreče in zadovoljstva!

RODILI SO SE:

Mariji Kostičevi, elektroodni oddelek — deklica; Vinku Kržišniku, valjarna 1300 — deček; Romani Pogačarjevi, cevarna — deklica; Heleni Kosovi, špedicija — deklica; Osmanu Loviču, skladišče koka — deklica; Benediku Bremcu, jeklovlek — deček; Bernardu Olipu, inštalacija — deček; Francu Zupanu, valjarna 2400 — deklica; Vinku Golobu, Javornik I — deklica; Janezu Janu, žičarna — deček.

Vsem mamicam in srečnim očkom od srca čestitamo!

ZAHVALA

Ob nenadni izgubi drage mame, babice in prababice

ANTONIJE BINDER

se najlepše zahvalujemo vsem sodelavcem za denarno pomoč in še posebej družinam Rožič in Dobravec, ki so nam stali ob strani. Svojo zahvalo smo dolžni tudi zdravnic, dr. Rosensteinovi za zdravniško pomoč, dalje terenu Plavž, organizaciji SZDL in Zvezi ženskih društev ter vsem, ki so jo spremili na njeni zadnji poti. Iskrena hvala Branki Rožič za poslovljene besede ob odprtem grobu.

Zalujoči: sin, hčerke, sestre, vnuki in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob nenadni smrti drage mame

MARIJE AMBROZIČ

se iskreno zahvalujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem, darovalcem lepih vencev ter vsem, ki so jo v tako velikem številu spremili na njeni zadnji poti.

Posebno zahvalo smo dolžni dr. Višnarju za zdravniško pomoč. Iskrena hvala tudi godbi, pevcom, kolektivu Priprave dela ter vsem, ki so nam ustmeno ali pismeno izrekli sožalje.

Zalujoče družine: Ambrožič, Mirtič, Brinovec, Bergant in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob nenadni izgubi našega nepozabnega moža, očeta, sina, brata in svaka

SLAVKA SMOLEJA

se zahvalujemo vsem, ki so ob tej težki izgubi sočustvovali z nami. Posebej se zahvalujemo dr. Viktorju Marčiču za veliko pomoč, ki jo je izkazoval našemu najdražjemu v času njegove bolezni. Najlepša hvala tudi vsem predstavnikom množičnih organizacij, darovalcem cvetja, njegovim delovnim tovarišem, pevskemu zboru, godbi in vsem, ki ste ga spremili na zadnji poti in zasuli njegov grob s cvetjem. Glavnemu direktorju Železarne Jesenice, ing. Matevžu Hafnerju in dr. Ivu Frelihu ter ostalim, ki so se poslovlili od njega s toplimi besedami ob odprtem grobu, pa še posebna hvala.

Zalujoča žena Zvonka, sin Igor in ostalo sorodstvo

PREKLICI

Preključujemo izkaznice zavstop v železarno, ki se glasijo na imena: Muharem Ališić — transport; Svetomir Jezdič — predelovalni obrati; Janko Kenda — plinski generatorji; Jože Konc — Javornik II, pocinkovalnica; Jože Mulej, knjigovodja strojno energetske EE ter jih smatramo za neveljavne.

Strelci jeseniške občine so tekmovali

Kakor vsi ostali športniki, tako se tudi strelci borijo za sloves svoje organizacije in za uvrstitev na eno od prvih mest na lestvici.

V jeseniški občini je strelski šport močno razvit. V šestih strelskih družinah je organiziranih in se tudi aktivno udeležuje 1215 članov, članic, mladincev in pionirjev. Dejavnost je zelo pestra. V zimskem času, ko so terenska strelišča zasnežena, vadijo v zaprtih streliščih z zračno puško, kakor hitro pa posije pomladansko sonce, pa že trenirajo na odprtih streliščih z malokalibrsko in vojaško puško ter s pištolami v raznih disciplinah.

Edi Dobravec je osvojil zlato puščico za leto 1961

Prav te dni je na streliščih za zračno puško zelo živahno. — Po programu Strelske zveze Slovenije potekajo tekmovanja za najboljšo ekipo v občini, okraju in republiki. Posamezniki se borijo za najvišjo trofejo v strelstvu: »Zlato puščico«. V jeseniški občini se je dne 22. februarja potegovalo 50 najboljših strelcev v občini. Zastopane so bile družine »Ivan Krivec« iz Kranjske gore, »MT Verdnik« Jesenice, »Triglav« Javornik

— Koroška Bela in »Stol« iz Zirovnice.

Z naskokom 6 krogov (367 od 400 možnih) je osvojil trofejo mladinec jeseniške strelske družine »MT Verdnik« Edi Dobravec — pred mladinskim državnim prvakom v malokalibrski puški Janezom Otrinom z Javornika (361 od 400 možnih), ki ta dan ni bil v najboljši formi. Tretje mesto je zasedel inž. Stane Sekne s 361 krogi, četrto Franc Bizjak s 360 krogi in peto Mirko Dimc s 359 krogi.

Od skupno 50 strelcev je 14 izpolnilo normo za okrajno tekmovalstvo za »zlato puščico«, ki je dokaj visoka, 340 krogov od 400 možnih. Med temi je presenetila mladinka Vera Otrin (370 krogov) — vendar je tekmovala pod drugačnimi pogoji v Ljubljani.

Z doseženimi rezultati je vodstvo strelskih družin zadovoljno, saj se strelci po družinah, razen ene, borijo z zelo težkimi problemi. Najbolj pereče je vprašanje prostorov in financ, ki jih nimajo na razpolago čestokrat niti za najnujnejše. Ne manjka jim pa dobre in odločne volje, saj vedo, da opravljajo v vedrem razvedrilu veliko poslanstvo med mladimi državljani.

M. S.

2. aprila »Kurirski smuk« v Medjem dolu

V Medjem dolu je med drugo svetovno vojno izgubilo življenje pet partizanov-kurirjev. V spomin na padle tovariše organizira organizacija Zveze borcev na Javorniku tradicionalni kurirski smuk. Letošnji kurirski smuk je že peti in bo 2. aprila 1961. leta.

V lanskem letu je zmagala ekipa Zveze borcev Javornik-Koroška Bela, ki brani tudi prehodni pokal ter posameznik Janez Smolej iz Javorniških rovov. Dosej je bilo tekmovalstvo organizirano v krajevnem oz. občinskem merilu, letos pa bodo tekmovali tudi mladi športniki iz ostalih področij Gorenjske.

Prireditelji kurirskega smuka vabijo mlade tekmovalce, da se prijavijo ekipno ali posamezno najkasneje do 25. marca pri organizaciji Zveze borcev na Javorniku. Tekmujejo lahko vsi člani organizacije Zveze borcev, kakor tudi ostali športniki. Tekmovalci — člani Zveze borcev bodo razdeljeni v dve skupini: v skupino do 35 let starosti in v skupino od 35 let naprej.

Lanskega tekmovalstva se je udeležilo 78 tekmovalcev in 16 ekip. Letos pa pričakujejo še večjo udeležbo. Z organizacijo letošnjega smuka bodo borci iz Javornika in Koroške Bele ter ostalih krajev Gorenjske počastili tudi 20-letnico jugoslovanskih narodov. Tekmovalcem

mu v bodoče, kadar pride z nočne dnine, »štemplja« zdravstveno knjižico, tudi če manjka še pet minut do šeste ure zjutraj, pa čeprav temu nasprotuje vratar, ki je v staležu nadzorne službe, ne pa v staležu socialnega oddelka.

Vsem tistim, ki bolujejo na slabokrvnosti sporočam, da se v bodoče ne bo več v lekarni izdajalo »železno vino« za zdravljenje krvi, ker se z uvedbo cestnega prometa po Stari Savi namesto »vina« vsem slabotnim priporoča sprehod po tej cesti dvakrat dnevno z odprtimi usti. Z globokim dihanjem se bodo naužili toliko rdečega železnega prahu, da jih opozarjam, da ne bi prekomerno uživali vode, sicer jim bo njihov organizem zarjavel.

Okna odpreti! Ušesa zamašiti! So se glasila povelja minirjev okrog meznega urada, kjer se koplje globok jarek. Seveda so se povelja izpolnila, prste smo tiščali v usta, okna odprli in čakali na silovito eksplozijo. Žal pa po dolgem čakanju eksplozije ni bilo, ker je ženska, ki vozi domov pomije, »smuknila« mimogrede še vrečo z dinamitom. Seveda je takoj nastal splošen preplah in vas opozarjam: ne hodite okrog svinjaka te ženske, ker se zna zgoditi, da ji bosta svinjak in pujs brez posebne raketne naprave zletela proti Veneri.

Se bi vam lahko pisal, pa nimam časa, ker že stojijo pred garazo avtomobili in družba, ki me je povabila, da se odzovem vabilu »Skok na kožo«. Do nadaljnega pozdravljeni!

Spica Nergač

Hokejisti so se vrnili iz Švice

Vsa športna javnost in še posebej ljubitelji hokejske igre so z velikim zanimanjem spremljali potek letošnjega svetovnega prvenstva v hokeju v Švici. O pripravi naše državne reprezentance smo pisali že v zadnji številki, zdaj pa so že znani rezultati, s katerimi smo lahko zadovoljni.

Nastop jugoslovanskih hokejistov na svetovnem prvenstvu je bil prvi po osvoboditvi in je uvrstitev na tretje mesto v C skupini popolnoma zadovoljiva. Če bi naši reprezentanti imeli v tekmi s Francijo več sreče, potem bi lahko zapisali, da je bil rezultat 3:2 za Jugoslavijo, ali celo več in bi lahko osvojili drugo mesto v svoji skupini.

Tov. Berti Brun je sodelavcu našega lista odgovoril na vprašanje o sodelovanju naše državne reprezentance na svetovnem prvenstvu v hokeju na ledu takole: »Z uvrstitvijo v svoji skupini smo zadovoljni in za poraze proti Romuniji in Franciji ne kaže dolžiti samo obrambe, kot je bilo večkrat napisano in poudarjeno na športnih straneh naših časopisov. Na prihodnjem svetovnem prvenstvu bodo naši hokejisti prav gotovo dosegli še večji uspeh, potrebna jim je le večja hitrost, znanje in kolektivna igra. Vsekakor so se naši hokejisti ob ogledu tekem

iz A skupine marsikaj naučili in jim bo tudi koristilo v prihodnjih sezonah. Na teh tekmah smo lahko ugotovili, da hokejisti iz drugih držav igrajo tako, da kolektivno napadajo, ali pa tudi kolektivno branijo, tako da obramba ni nikoli ob nasprotnikovem napadu prepuščena sama sebi. Kolikor bodo naši hoke-

jisti v prihodnje osvojili sistem kolektivnega napadanja in kolektivne obrambe, bodo tudi uspehi večji.

Našim državnim reprezentantom, med katerimi so bili tudi jeseniški hokejisti, čestitamo k doseženemu uspehu na svetovnem prvenstvu in jim pri prihodnjih tekmovanjih želimo veliko športne sreče!

»Hat trick« jeseniških kegljačev

Kegljači so zaključili ekipno prvenstvo Slovenije. Tudi tokrat so tretje leto zapored osvojili prvo mesto kegljači »Jesenice«. Tekmovanje je potekalo na petih štiristeznih kegljiščih v Mariboru, Celju, Ljubljani, Kranju in na Jesenicah.

Za določitev prvega mesta je bilo letos uvedeno točkovanje ekip po doseženih rezultatih na posameznih kegljiščih. Za vsako kegljišče posebej je bil upoštevan vrstni red po številu podrtih kegljev, klubi pa so bili ocenjeni od 1. do 20. mesta s slabimi točkami.

Tako je ekipa »Jesenice« zbrala 12 slabih točk in s tem naslov »Republiški ekipni prvak za leto 1961 v disciplini 8 krat 200 lučajev«. Drugo mesto je zasedla ekipa »Triglav« iz Kranja s 15 točkami.

Rezultati ekipe »Jesenice« na posameznih kegljiščih:

Maribor	6450 kegljev	1 točka
Celje	6416 kegljev	2 točki
Ljubljana	6437 kegljev	2 točki
Kranj	6270 kegljev	6 točk
Jesenice	6596 kegljev	1 točka
Skupaj	32.169 kegljev	12 točk

Povprečno na tekmovalca 804,2 keglja.

Omeniti moram še, da so bili na kegljišču na Jesenicah doseženi najboljši rezultati, ekipa »Jesenice« pa je doma dosegla najboljši rezultat prvenstva.

V ekipi »Jesenice« se je posebno odlikoval državni reprezentant, tov. Jože Šlibar, saj je kot posameznik že drugič najboljši na tem tekmovalstvu. Njegovi rezultati so: Celje 888 kegljev, Maribor 866, Ljubljana 837, Kranj 829, Jesenice 883, ali povprečno 860,5 keglja. Sedaj se kegljači »Jesenice« pripravljajo za tekmovalstvo posameznikov Podzveze Kranj in Slovenije. V maju pa jih čaka državno ekipno prvenstvo v Zagrebu.

Franc Črv

Program dela šahovskega društva Jesenice

Jeseniški šahisti so na svojem občnem zboru položili račune o delu društva in hkrati sestavili načrt o bodočih nalogah.

Okvirni program društva v letu 1961 je naslednji:

Društveno prvenstvo, ki bi se pričelo s predtekmovanji že februarja, izvedba gorenjskega prvenstva, sindikalno in mestno prvenstvo Jesenic, dva dvoboja na 35 ploščah s Kranjem za okrajni pokal SZDL, udeležba na moštvenem prvenstvu Slovenije, povratni dvoboj z železničarji Pariza v Parizu, izvedba brzoturnirja na Pokljuki, dva dvoboja s Sarajevom, dvoboja z moštvom iz sosečne Koroške in še več dvobo-

jev drugega in mladinskega moštva z bližnjimi moštv.

Glavna skrb naj bi bila v bodoče posvečena vzgoji mladine. — Za to delo ima društvo vse pogoje, saj je eno redkih v Sloveniji, ki ima lastne društvene prostore in dovolj poštvalnih članov, ki so pripravljeni prenašati znanje na šahovski naraščaj.

Omeniti je treba še sklep, da bo prirejen vsak teden nagradni brzoturnir po skupinah. Na prvem takem turnirju je zmagal v prvi skupini Zorko z Janom pred Korošcem, na drugem pa Tušar pred Kočevarjem in Zorkom.

Jeseniškim šahistom želimo pri njihovem bodočem delu mnogo uspehov!

K. V.

Naši jubilaranti — 50-letniki

V mesecu marcu so in bodo praznovali svoj 50. rojstni dan naslednji naši sodelavci: JOŽE GERDEJ, visoke peči, 1. marca; JOŽEFA KALANJ, komunalni oddelk, 2. marca; ANTON ŠTEBLAJ, predelovalni obrati, 4. marca; ANTON PREBIL, visoke peči, 5. marca; DRAGO HANŽEK, promet, 6. marca; JANEZ SKUMAVC, jeklarna, 7. marca; UROŠ ŽUPANČIČ, sekretariat, 8. marca; TOMAŽ KOS, energijski oddelk, 9. marca; JANEZ RESNIK, Javornik I, 12. marca; MIRKO BEVC, Javornik II, 13. marca; JOŽE OBLAK, energijski oddelk, 13. marca; JOŽE MAURER, Javornik II, 15. marca; JOŽEFA VERGLEŠ, oddelk za obračun osebnih dohodkov, 19. marca; JOŽE RAVNIK, elektro peč, 19. marca; MARJAN KUMAR, energijski oddelk, 20. marca; IVAN DELAVEC, elektro delavnica, 22. marca; JOŽE VALENTINČIČ, energijski oddelk, 22. marca; MINKA PRETNAR, komunalni oddelk, 25. marca; JOŽE PESJAK, jeklarna, 26. marca; JANEZ MLINAR, konstrukcijska delavnica, 27. marca; ANGELA NOČ, promet, 28. marca; ANTON REV, Javornik II, 31. marca.

Ob tem življenjskem jubileju jim v imenu celotnega kolektiva iskreno čestitamo in želimo na njihovi življenjski poti še veliko uspehov in zadovoljstva!

ZELEZAR, 14-dnevnik — Izdaja: Železarna Jesenice — Odgovorni urednik: Stane Tušar — Tehnični urednik: Edo Žagar — Ureja uredniški odbor: Franc Pogačnik (predsednik), inž. Avgust Karba (Gospodarska rubrika), Milan Polak (Delavsko upravljanje), Janko Burnik (Iz naše zakonodaje), Stefan Nemeč (Življenje v naši komuni), Ivo Ščavničar (Kako koristimo prosti čas), inž. Janko Mede (Tehnična priloga), Leopold Lamovšek, Tone Jasnič, Zivan Vovk in Remigij Noč (korektor) — Naslov: Uredništvo »Zelezar« — Železarna Jesenice, telefon številka 394 — Tisk: »Gorenjski tisk« v Kranju

ZA SVEH V RAZVEDRILU

Pozdravljeni Nergači!

Razveselil sem se novega znanja cen raznemu potrošniškemu blagu, bolj pa sem bil seveda vesel spet izplačanega dobička, kljub temu, da so imeli zočet nekateri pripomniti, da je bilo rečeno, da bo dobiček izplačan 100 %. Mene ta malenkostna razlika v procentih ni motila, ker se pač tolažim z novico, da bo za 1. maj tudi nekaj zažvenketalo. Če bo to res, potem imam kar strah, kaj bo takrat napravil delavec »grobštreke«, ko je bil sedanega izplačila dobička tako vesel, da je splezal na mizo in plesal kavbojski ples. Pred zaključkom svoje baletne točke pa je slekel hlače ter z globokim predklonom proti svojim sodelavcem, uspešno posnel na zaslon svojih spodnjih hlač, sliko svojega obrata. Upam, da je ta posnetek kljub slabi »blendi« uspel in da vam ga bom v prihodnji številki lahko priročil. Med tem časom, ko se boste smejali temu dogodku, pa vam napišem še ostale novice.

Pri prebiranju obratne pošte pri tekačih sem opazil zelo mastno kuverto. Sprva sem mislil, da je v njej dobiček, ko pa sem pogledal ta maščobni zavitek proti soncu, sem mislil, da vidim zadnji kraječ. Sele nato sem opazil, da je le polovica klobase, ki jo je poslala neka tovarišica svojemu »lakotniku« na Javornik. Napis na drugi kuverti, ki se je glasil »Strugarna valjev Javornik«, mi je bil tudi zelo sumljiv. Moje nezaupanje je bilo utemeljeno, ker je namesto valja bila v njej makova štručka. Sklenil sem,

da se bom odpovedal toplemu obroku in raje »pomalčal« malice iz kuvert in tako razbremenil tekaško službo.

Uslužbenke Javornika I in II bi opozoril, da bodo v poletni vročini, ko bo večja potreba, morale dobiti kakšno prevozno sredstvo za dostavo jogurta, ker ga tekačica ne bo mogla več nositi, saj so se ji roke že sedaj podaljšale od dnevnih 25–30 steklenic jogurta.

Personalnemu osebju Kazine obljubljam, da bom njihovo silvestrovanje iz leta 1960/61 zagotovilo pravilno rešil do prihodnjega Silvestra, ki ga bodo lahko, kot upam, brez motenj in očitkov praznovali.

Zelo sem se zmotil zadnjič v Radovljici, ko sem zamudil vlak in sem mislil, da me bo vzel delavski avtobus, ki vozi iz Podnarta na Jesenice, pa je na žalost peljal mimo. Pozneje sem zvedel, da pobira in vozi le druge tovarniške zamudnike, samo jeseniških ne. Mislim, da je še kdo v avtobusnem odboru, ki bi take napake ne dopuščal in bi se ravnal po prevoznem pravilniku Železarne.

Vse tiste, ki imajo opravka s čistočo in higieno, bi prosil, da apelirajo na odgovorne v valjarji 2400, naj če že ne morejo v straniščih vzdrževati čistoče, vsaj z nekaj žebli zabijejo vrata teh stranišč, da ne bodo to »svinjarijo« gledale tuje stranke, ki se večkrat nahajajo v tem obratu in bi imele napačno sliko o kulturni čistoči delavcev tega obrata.

Zerjavovodja prazilne peči me naproša, da prosim tovarišico, naj